

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
23 FEBRUARA 1934

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

GOD. V
BROJ 9

Natrag — u vežbaonice!

Iza nas već stoje društvene godišnje skupštine. Nalazimo se u jeku održavanja župskih skupština, dok pred nama stoji savezni zborovanje. Tri prethodna, tri prelijevanja i merenja sokolske misli. Iz malih sokolskih jedinica potiču ovih dana sve radosti i boli, da bi u župi našli većeg poleta ili uteha, a da bi u Savezu sve našlo svoju pravu meru i liniju.

Zato baš sada imamo prava i dužnosti, da se licem za trenutak okrenemo onom što je prošlo. I kad pred svojom saveznom postavimo tačne račune šta smo radili mi sami da se okrenemo licem prema onom što ima da dođe.

Da pogledamo stvarnosti u oči, da priznamo šta nam nije valjalo i da se lanatički uhvatimo za one radove, koji su nam bar delimično uspešni.

Za sada da učinimo samo jedno priznanje: u našim kartotekama je veliki broj članstva, a u vežbaonicama vrlo mali. Nema. Od stotina, od mnogih stotina i hiljada upisanih članova, samo po koja desetina dolazi na telovežu, ili na probe hora, orkestra ili pozorišta. Stari se pravdaju da im je prošlo vreme, a mladi uporno tvrde da baš sad su mladackom bujnom žadaju moraju sebi stvarati egzistenciju, ne nemaju vremena. Redovno plaćaju članarinu, i jedni i drugi. Imaju i legitimaciju. Nose i značku, ako im to u datoj prilici ne bi škodilo. Jednom reči to su ljudi na svom mestu.

Ali nisu na svom mestu kao Sokoli. Mi sa njima i sa takvim stanjem stvari nismo i ne možemo biti zadovoljni. Sokolstvo nije samo karitativna, samo humanitarna organizacija dobrih ljudi. Ono je i to i još nešto više. Ono je organizacija opšteg fizičkog i duhovnog renesansa naše rase. Ono kipi u pokretu. Ono je ogranak na kome ima da se isprži do pepela svaka kužna i telesna i duhovna klica. Ono je žarište, iz kojeg ima da bukne pritajena snaga svih narodnih vršina i kreposti. Ono nije organizacija polutanstva. Ili sve ili ništa! Samo celi ljudi mogu biti korisni i sebi i drugima!

Imamo puno razloga da budemo srećni prilikom novog članstva. Ko se tome ne bi radovala. Prema broju stanovništva u našoj Kraljevini, još uvek je tako mali broj sokolskih pripadnika. Kako smo u tome pogledu daleko od braće Čehoslovaka.

Pa ipak ovako, kako je nošlo sa novim članstvom, ne može dalje da ide. Nikako ne može. Zašto da se preotvorimo u institut za izdavanje legitimacija? Zašto da se i mi — kao toliko drugih udruženja — zadovoljimo samo ubiranjem članarina? Zašto na svojoj pleća natovariti toliki balast, pod čijom težinom bi prsle i kosti i žile kućavice?!

Dobra volja i ljubav za Sokolstvo, često ništa ne znače. Čak mogu na nositi i štete tom istom Sokolstvu. Šta vredi sokolska legitimacija u džepu jednoga oca, kad ni on, ni njegova deca sokolskom telovežom nisu pojačali kičmu, niti sokolskom naukom za-

pojili svoju dušu. Dobra volja tu nije pomogla ništa, a ljubav je ostala pušta. Dok se za sokolski ideal ne prelijeva kraljeva znoj, dok se za njega ne preseče ugodan san, dok se ne okrene koža ili duša — on se ne poznaje i nije koristan! Sokolstvo je sinteza skladno skupljenih prirodnih zakona, čije izvršenje je teško, ali čije blagodati su bezgranične. Otuda mi ne možemo da priznamo ni jednu akciju kao sokolsku, ako ista nema izvor iz vežbaonice, telesne ili duhovne. Nešto sokolsko može biti samo ono što je niklo iz sokolskoga duha, drugim rečima, Sokolstvo nije jedno samo po našoj volji, već ono mora biti jedno i po našoj akciji. Ta akcija može biti izražena ma u kom obliku, ali mora biti. Ona se mora obavljati u sokolskoj vežbaonici, no svima propisima sokolske telovežbe ili sokolske prosvete. Samo ta, i tako jedinstvena akcija, jest naša i ni jedna druga.

Nikome nećemo da kratimo zadovoljstvo, da svoje suviše energije i ljubavi podeli i drugim ustanovama. Šta više pohvalno bi bilo. Ali neka se i nama ne krati tvrdnja da je dosta dobar Sokol samo onaj koji vežba svoj duh ili svoje telo u sokolskom domu, a potpuni i pravi Sokol je samo onaj koji vežba i jedno i drugo. Ne može tu biti pravdanja zbog starosti ili životne borbe. Pod sokolskim krovom starost uspravljeno korača do samrti, a životna borba dobija oružje kojim se seče i lomi svaka prepona.

Mora to tako da bude. Kroz čitavu Evropu valja se talas našilja. Hakenkrajce u svom sumanutom kovčugu nemilosivo reže svojim ostricima. Iz fašističkog snopa prkosno viri sekira, da u zgodnom trenutku reže po sredini čela. Živimo u znaku pesnice, koja stisnuta, čeka priliku da po temenu udari čitav naš narod. A mi smo mnogo vekova bili roblje u tudim imperijama. Treba da imamo mesta pod božijim suncem. Treba da smo uspravljani pred spoljašnjom silom, upravljani okom i skokom. Treba da smo spremni!

A kako doći do spremnosti? Kako da se razvije prava ljubav prema Sokolstvu, prema narodu i domovini? Kako da se oseće rezultati toga našega nastojanja?

Samo jedinstvenim radom, radom i vežbom svih, vežbom svih naših individualnih i narodnih moći. I to prosto, realno. Po rečima brata dra Laze Popovića "valja se latiti posla — malog, sitnog, realnog posla, svuda i svi — latiti se posla, a mudrijašenje u trnje!"

Eto, zato pozivamo svu rasturenu braću natrag — u vežbaonice. Natrag u barm, da zapalimo buktinju snage i mudrosti. Natrag u redove. Natrag u bratski lanac, na kome će svaki beoćug nositi na sebi sokolski žig!

Natrag — u vežbaonice!

Prof. M. St. Stanojević,
Vel. Bečkerek

Seljacima treba pružiti priliku da se okoriste sokolskim sletovima

Nekoliko misli povodom naših ovogodišnjih sletova u Sarajevu i Zagrebu

Na ovogodišnje sletove u Sarajevu i Zagreb pohriće velike mase seljaka iz svih krajeva naše prostrane države. Doći će ih iz krajeva koji su u gospodarskom pogledu vrlo zapušteni, iz krajeva gde je narod još primitivan, gde je Sokolstvo tek počelo da užije luc prosvete i napretka.

Po svim našim jedinicama na selu marljivo se vežba, razgovara o sletu. Osobito se veše oni naši seljaci koji nikada nisu bili dalje od svoga sreza, koji nisu još videli ni željeznicu, a ima ih kojima je čitavi svet ono njihovo selo i okolina, koji primitivno žive, koji pletu kotac ko i otac. Kako oni ljudi bulje oči, kako upijaju svaku reč kada im se govori o stvarima za koje još nisu čuli, a kamo li videli. A na koncu kao da sve to ne veruju i čini im se da su sve to samo fantastične priče.

Mnogi naši seljaci ne veruju da postoje traktori kojima se zemlja ore, ne veruju da ima krava koje daju i po dvadeset litara mleka, da postoje ulište koja daju po četiri puta više meda nego njihova stara, primitivna. Oni nemaju pojma kako izgledaju uzorna dubrišta, uzorni svinjci i kokošinjaci i još mnogo i mnogo drugih stvari. A uzalud ti to njima tumačiš. Oni će ti možda i povladivati, ali na koncu ipak neće te poslušati i nešto uraditi u tom pravcu, jer nisu sve to videli, pa prosto ne veruju.

Zato će Sokolstvo steći velikih zasluga ako našega seljaka povede u svet da vidi mnogo toga što će unaprediti njegovo stanje i na povratku svojoj kući da započne raditi kako je to video u svetu. Na taj način moći će da stvori mnogo bolje uslove svoje životne, životu svoje porodice i

svoga sela. Nije dovoljno dovesti ga na slet u Sarajevu i Zagreb i pokazati mu gradske velebrne palače i muzeje. On tim stiče pojam da svi građani žive u sjaaju i raskoši, a da je on u svojoj potleusici najbedniji tvor na svetu. Zato njega treba odvesti na selo, na uzorna imanja, pokazati mu i protumačiti razne poljoprivredne alate i sprave, uzorne svinjce i dubrišta, kokošinjake i pčelarnike, kao i sve ostalo što bi ga moglo interesirati kao gospodara.

Iza naših sletova obično se priređuju izleti u bližnju i daljnju okolicu za članove sokolskih društava, većinom za inteligenciju, ali za naše seoske čete o tome se do sada ne vodi računa. A to je potrebni nego što drugo. — Sletski odbori u Sarajevu i Zagrebu morali bi o tome malo da razmisle i udese da članovi seoskih sokolskih četa mogu posetiti jedno uzorno gospodarstvo kao ono u Butmiru i Božjakovini. Njima će to više koristiti doneti nego muzički festival. Eto naše čete bile su na sletovima u Beogradu i Ljubljani, ali je u tom pogledu bila slaba organizacija. Čete su bile prepuštene svojim vodnicima, koji i sami nisu bili upućeni gde da povedu svoje čete i da pregledaju ono što bi njih zanimalo i što bi njima koristilo.

Svrha sletova nije dovesti seljaka da prikaže svoje vežbe, da mu se aplaudira, da stekne oduševljenje za daljnji sokolski rad, već je svrha da

on dode svojoj kući u svemu preporoden i obogaćen znanjem i iskustvom, da unapredi svoje gospodarstvo. Kad dode kući pitao ga otac, brat, sused, što je video i što je naučio. Kako bi bilo da on kaže: »Video sam velikih kuća i mnogo naroda«. Ko ga sluša kimnuo bi samo glavom. Ali kad bi kazao: »E, moj brate, da vidiš kako se tamo obrađuje zemlja, kako se tamo goji stoka, kako se tamo čuva dubar, kako ovo, kako ono, pa nije čudo da smo mi uza sav naporni rad ipak sirotani. Treba dakle da i mi okrenemo drukčije da radimo, pa ćemo i bolje živeti«. Koji ga sluša reći će: »Hvala Bogu da nisi išao zaludu. Hvala Sokolima koji se brinu za naše dobro«. Ovakovi Sokoli biće pravi učitelji svoga sela, a naši sletovi postaću korisne škole seljaku.

Radi toga morali bi se osnovati zasebni odbori koji će se pobrinuti da članovi seoskih sokolskih četa iskoriste ove sletove i da ne podu štono se kaže: Martin u Zagreb, Martin iz Zagreba.

Odbor bi se imao postarati da dobije potrebna prevozna sredstva bilo od države, banovine pa i grada, da udese, rasporedi sve na odele prama prijavama, kako ne bi nastale smetnje što se tiče prevažanja.

Nema sumnje da će svi faktori izaći ususret našim seljacima jer svaki njihov napredak, opšti je napredak.

Ivanko Bendiš — Kotor.

117 „okružja“

U Sokolskom glasniku izišlo je već mnogo članaka u kojima se tretira pitanje sokolskih okružja, ali time problem okružja nije još dovoljno rasvetljen. Možda bi bilo umesno, kada bi uredništvo našega Glasnika uvelo opširnu anketu o sokolskim okružjima. Okružja, naime, ne smeju više da budu samo pokušajni provizorij, jer ih dnevna potreba Sokolstva sve više zove u našu organizaciju, da zauzmu u njoj u najboljem obliku svoje trajno mesto kao životni organi sokolskog bica.

Okružja su u Sokolstvu, doduše, već uvedena i nisu više za najmanje 500 okružnih funkcionera nikakav teoretski, apstraktni problem, već stvarnost kojoj se oni već toliko vremena posvećuju tako, da su mogli da stvore određeno mišljenje o okružjima kao i sud o njima, što bi moglo, razume se, dragoceno da posluži Sokolstvu u slučaju eventualne ankete.

Za osnovu razgovora o okružjima neka posluže ovi statistički podaci iz ovogodišnjeg sokolskog koledara. Jugoslovensko Sokolstvo imalo je na dan 14. novembra 1933 svega 1142 četa i 934 društva, dakle, 2076 jedinica, udruženi u 25 župa. Od ovih župa nemaju župe Banja Luka, Kragujevac i Skoplje nikakve okružne formacije. I u ostale 22 župe okružja po svojoj organizaciji nisu jedinstvena, jer su nekoja organizovana samo tehnički, druga pak deluju samo u sokolsko-prosvetnom smeru, nekoja deluju tehnički i prosvetno, dočim niti jedno okružje ne deluje i administrativno. Razlog tome može da bude različit, ali opravdan ne može da bude. To neobjektivno manevrisanje s okružnim formom i okružnim sadržinom pokazuje svoje neobjektivnost naročito u činjenici, da je od 117 okružnih formacija njih 76 tehničkih, 31 tehničko i prosvetno i 6 prosvetnih okružja, 6 prosvetnih nadzorništava i 4 okružna načelnikstva! Pa i ako pomislimo, da je unutrašnja nejedinstvenost opravdana u tome, da je potrebna zbog eksperimentiranja, moramo da kažemo da iz tog »vir-vara« ne možemo da dobijemo nikada konačan odgovor o tome, kakva je okružna formacija najbolja. Jer eksperimentiramo samo s izolovanim organima okružnog organizma, a ne s potpunim okružnim organizmom! O tome pak, da li da uvedemo nepotpuna ili potpuna okružja, svako je filozofiranje suvišno, jer dosadnji princip organizacije saveza, župe i župskih jedinica kategorički zahteva, da se uzima u obzir pri organizovanju i okružja.

Okružje, dakle, treba da bude administrativna, tehnička i prosvetna samostalna viša sokolska jedinica. Dokaz da takav zahtev ne izire iz praznog kapriciranja, nego iz stvarne potrebe, potvrđuje također i citat iz sokolskog koledara, da oseća također 10 teh-

ničko-prosvetnih okružja osječke župe »potrebu, da budu okružja i administrativne jedinice«.

Unatoč tako nepotpunoj i mladoj okružnoj organizaciji, uspeši okružja ipak su vrlo lepi. Dok je 25 župa priredilo 17 župskih sletova i otpada na »okružne« župe 15 župskih sletova, priredila su »okružja« 50 okružnih sletova, 44 okružna takmičenja i 28 okružnih tečajeva. Zanimljivo je, da je održan 1 okružni tečaj o administraciji, 1 o delovanju okružnih načelnika, 1 za vodnike sokolskih četa, 1 za sudije u odbojci, 1 za društvene načelnike i načelnice i t. d. Taj je rezultat još toliko bolji, jer u njima nije uračunato 15 »mrtvih« okružja iz župe Kranj, Šibenik i Vel. Bečkerek. Kao senzaciju narečite vrste i kao dokaz životne sposobnosti okružja treba da napomenemo, da Kulsko okružje župe Novi Sad izdaje pače svoj vlastiti vesnik u redakciji okružnog prosvetara brata Rašića!

Da li su ta okružja jednako stara, od kada deluju i otkuda su erpili znanje okružni funkcioneri, o tome statistika ništa ne govori. Tako iz statistike također nije razvidno, koliko su okružja koristila društvima i koliko okružja uplivaju na rad u vodstvu župe, iako je baš to glavni zadatak okružja. Za tehnička okružja propisan je okružni pravilnik, objavljen na str. 205 »Organizacije«, dok svi drugi oblici okružja rade bez takvih pravilnika, dakle, divlje, što omogućuje veliku nejedinstvenost poslovanja i onemogućava harmoniju tehničkog s prosvetnim uzgojnim radom.

Kako su finansijski organizovana sadanja okružja, i koliko vredi sadanja način finansiranja, o tome, na žalost, statistika ništa ne govori. Kako pak znamo, da su gotovo sva okružja nepotpuna, površno organizovana i maćuhinski tretirana, možemo da stvorimo sliku također i o finansijskom stanju tih sokolskih jedinica.

Okružja su različite jačine. U statistici, doduše, nije navedena jakost pojedinih okružja, ali ako podelimo broj društava župe s brojem njenih okružja doći ćemo do približno tačnih brojeva. Tako vidimo, da prevladavaju okružja s 5-8 društava (17) prema okružjima s 9-12 društava (5). Kako su pak naše brojne čete označene samo kao otseci, — stvarno su pak one više manje potpuna društva, odnosno treba da ih okružja tretiraju kao takve, — pogledajmo rade koliko otpada na pojedina okružja društava i četa. Tu vidimo, da prevladaju okružja sa 7-16 jedinica (15 okružja) naprma 7 okružja sa 19-38 jedinica. Bez sumnje je, da su manja okružja produktivnija, jer su okretinija i brža, te bi bila okružja s 15-20 jedinica najbolja.

Na koncu treba još da prikažem jedan specijalan naš kuriozitet. U našem Savezu deluje u nekoj župi 36 društava i 154 četa. Jedno od tih društava ima 52 članstva i 300 omladine. Za čitav uzgoj tog mnoštva ima društvo samo 3 prednjaka, a pored toga treba još da se brine za 16 sokolskih četa. Ne da kritikujemo to čudo sokolske inflacije a priori, i da posumnjamo u uspeh tih triju prednjaka u svojem relativno velikom društvu i u nadzorstvu nad još 16 udaljenih četa, pogledajmo, što je zapravo ta kombinacija jednoga društva i 16 četa? Da li je to jedno društvo sa 16 otseka, ili je pak to okružje svoje vrste sa 17 jedinica? Razmislimo o tome svi i popravimo barem najkrupnije greške!

J. K. — J.

Za obavezni lekarski pregled vežbača

Prema principima higijene, svako telesno vežbanje ima kao cilj pred očima jačanje telesne snage u smislu harmoničnog razvijanja tela, a sa svrhom da se povisi otpornost fizičke snage i zdravstvenog stanja prema raznovrsnim štetnim uticajima, koje život sobom donasa.

Higijena zato u pitanjima telesnih vežbanja pravi razliku između gimnastike i sporta, a naročito profesionalnog sporta, jer dok gimnastika ide za tim da čovečije telo skladno i postepeno razvija i jača kao organsku celinu, dotle razne grane sportova, iziskujući natecanja, često iscrpe telesnu snagu do krajnjih mera, te mogu čovečiji organizam da oslabe, pre vremena da skrhaju, a naročito štete srčani mišić; osim toga i normalnom razvoju razvijaju samo pojedine grupe mišića i pojedine unutrašnje organe, već prema vrsti sporta odnosno prema prirodi pojedinih sportskih grana.

Sokolska telesna vežbanja spadaju međutim u grupu gimnastike, a vrhovni sokolski odgojni princip ide za harmoničnim odgojem i jačanjem fizičke i duševne otpornosti pojedinih članova, te rema tome ni uspehi sokolskih vežbačkih priredaba ne mogu biti bazirani na iscrpljenosti fizičkih snaga pojedinih vežbača. Već sama uska povezanost fizičkog i duševnog rada opravdava brižljivu kontrolu fizičkog rada, naročito u slučajevima povišenog takvog rada, t. j. kod telesnih vežbanja, pošto telesna vežbanja nisu uvek i higijenski korisna za organizam: pojedina, naročito ako ne odgovaraju telesnom razviju ili ako se neceleshodno izvode; a pošto svako telesno vežbanje ima i svoj društveni i nacionalni značaj, jer je ono sredstvo za zaštitu podmlatka od krležavosti i degeneracije, jasno je, zašto i sokolska telovežba treba i mora da stoji pod pažljivom i savесnom lekarskom kontrolom.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije propisao je zato i vodenje naročitih lekarskih ili zdravstvenih listova za sve vežbačke kategorije, koji imaju da pruže vernu sliku zdravstvenog stanja, sliku napredovanja ili fizičkog opadanja pojedinih kategorija.

Da bi vodenje ovih propisanih zdravstvenih listova u svim našim sokolskim jedinicama moglo doći do punog izražaja, da bi se i sam dosta naporan rad oko vodenja tih zdravstvenih listova mogao prvesti svojoj pravovrsnoj, od potrebe je, da svaki član vežbač prilikom svoje prijave za član društva podnese uz propisani prijavni list istodobno i dokaz, da je telesno sposoban za vršenje prijavljene članske dužnosti, t. j. sokolske telovežbe.

Stoga se predlaže: Da se kod svih sokolskih jedinica, kod kojih je to moguće, zavede u pogledu novoprijavljenih članova-vežbača princip, da isti, uz podnesek prijavnog lista upravi društva s potpisom, t. j. preporukom dvojice članova, moraju istodobno podneti i uverenje izvršenog lekarskog pregleda odnosno društvenog lekara o svom zdravstvenom stanju, da bi prema tome uprave pojedinih sokolskih društava za članove vežbače samo one novoprijavljene članove moge primiti, koji su fizički sposobni da ovu svojevremeno sebi postavljenu dužnost izvršuju na korist unapređenja svoga zdravlja i na korist nesmetanog razvoja i uspeha vežbačkih kategorija naših sokolskih društava.

Dr. Stevan Simunović, Split.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Sokolstvo u Bratislavi pre 15 godina

Kada je trebala da bude osnovana prva slovačka zemaljska vlada u Bratislavi, koja je tek neko vreme pre bila oslobođena ispod mađarskog jarma, navestili su Mađari i Nemci, koji su još onda bili svugde u službi: u politici, u gradskim preduzećima, na pošti, železnici, u privatnim službama i t. d., da će pod svaku cenu sprečiti osnutak odnosno dolazak te vlade. Nastala je očajna situacija. Češkoslovačka vojska bila je dosta slaba, da bi sama sve uzela u ruke. Čak i njen komandant — italijanski pukovnik — protivio se dolasku slovačke vlade. U toj situaciji obratili su se merodavni krugovi na ČOS, da pošalje u Bratislavu što više Sokola, koji bi ne samo ispunili ulice zajedno sa slovačkim stanovništvom iz okoline i grada, te tako podigli svečanost i sprečili demonstracije, nego koji bi i pomogli uzdržavati red i vršiti bezbednosnu službu. I zbilja, telegrafski poziv imao je sjajan uspeh. U samom Pragu sakupilo se je na određenom mestu preko tri tisuće Sokola, dok su se usput pridruživali i ostali. Nisu pitali kuda idu i za što ih trebaju — poziv ČOS i domovine sakupio ih je u ono teško vreme tek 4 meseca nakon svršetka rata i oslobođenja otadžbine oko 5000, koji su u tri posebna vlaka otišli u Slovačku. Zacrvenile su se bratislavske ulice od sokolskih košulja. Sokoli su preuzeli službu na pošti, na železnici i potpomogli vojsku i redare, a kada je stigla prva slovačka zemaljska vlada, stajali su na glavnim ulicama u špaliru, te pridoneli oduševljenju tako, da se je pretvorilo dolazak vlade umesto u demonstraciju — u trijumf. Narod je bio oduševljen, mađarski otpor slomljen. I time je dokazalo Sokolstvo svoju pripremnost i požrtvovnost, te pravu vojničku disciplinu.

VII smučarska takmičenja ČOS

ČOS priredila je ove godine u danima od 15 do 18 februara svoja VII savezna takmičenja u smučanju i to u Krkonošima u Plavima (skokovi) i u Velikim Hamrima. Već po treći put bila je organizacija ovih takmičenja poverena Krkonoškoj župi. Na programu takmičenja, koja su svake godine jedna od najvećih atrakcija zimskog sporta u ČSR, bile su ove tačke: smučanje na daljinu od 30 km, stafeta po 3 člana na 12 km, trčanje na smučkama članova i članica na 8 km, stafeta članica na 3x5 km, spuštanje niz brdo članica na 2 km, skokovi članova i kombinirano takmičenje u smučanju na 16 km i u skokovima. Prijavljenih je bilo za ova takmičenja 245 takmičara, od toga 33 članice.

Fignerova škola

25 marta o. g. setiće se ČOS drugog osnivača Sokolstva Jindřicha Fignera, sa priredjivanjem posebne dvodnevne škole, u kojoj će najistaknutiji predavači prikazati lik i rad Fignera.

Jan Hiler

Dne 25 februara setiće se po sedmi put dan smrti prvog saveznog prosvetara ČOS brata Jana Hilera. Ovom prilikom želimo da upoznamo sa ovim uzorom sokolskog radenika i Sokola-čoveka naše Sokolstvo uopće, a braću prosvetare napose.

Brat Jan Hiler rodio se 15 maja 1878 god. u Litomišlu gde je polazio osnovnu školu i gimnaziju, i gde je maturirao god. 1897. U Soko je stupio kad mu je bilo 15 godina, što je značilo dovoljno odvažnosti, ako pomislimo, da je to bilo za vreme Austrije, kada je bilo đacima zabranjeno stupanje u Soko. Od 1897 do 1901 bio je slušalac filozofskog fakulteta u Pragu, te je god. 1900 položio ispit iz telovežbe, a 1901 iz klasičnih jezika. Kao student univerziteta bio je član Sokola Praha I. Iza završenih sveučilišnih studija vidimo ga do 1903 god. kao suplenta u Kromeržiju, gde je postao član prednjačkog zbora i osnivač t. zv. »ženskog odbora«. Od 1903 1911 godine bio je profesor na srednjoj školi u Boskovicima u Moravskoj. Za čitavo vreme njegova boravljenja u tom mestu bio je društveni načelnik, a od god. 1907 do 1910 ujedno i starosta Sokolske župe Kralja Jurija. U godinama 1911 do 1919 delovao je u Brnu i to najpre u Sokolu Brno I, zatim Brno II, u kojim je društvima bio neko vreme i starosta. Kad je bila 1913 osnovana Sokolska župa Brno, postao je br. Hiler starosta nove župe. Osnovao je i dugo vremena također i vodio sokolsku rubriku u brnskom listu »Lidove novine«, koje imaju još i sada prvorazredne pregledje iz polja telesnog uzgoja. 1 decembra 1919 god. bio

ra, kao ideal demokrate, naprednog čoveka i požrtvovnog Sokola. U ovu školu prima ČOS prijave iz svih župa neograničeno.

Spomen - daska dr. Šajneru u Tatranskoj Lomnici

Od 15 marta 1929 pa do 17 septembra 1931 lečio se je teško bolesni blagopokojni starešina SSS i ČOS brat dr. Josip Šajner u sanatoriju dr. Gura u Tatranskoj Lomnici. Da počasti uspomenu tog velikog Slovena i sokolskog vođa darovao je tvorničar Franja Anž iz Praga sanatoriju krasnu spomen dasku sa primernim napisom i reljefom velikog pokojnika. Sanatorij će ovu dasku na svečan način uzidati u sali nad onim stolom, za kojim je običavao dr. Šajner da sedi.

Plivačka škola ČOS i ČS APS u Pragu

Dne 2, 3 i 4 februara priredili su ČOS i Češkoslovački amaterski plivački savez u Tírševom domu zajednički plivački tečaj, koji je polazio 90 učesnika. Od tog broja bilo je 36 tečajnika članova ČSL APS, a ostali bili su Sokoli među njima i 10 članica. Učesnici bili su iz svih krajeva Republike. Tečaj je bio namenjen prednecima, organizatorima plivačkih otseka ili klubova i kao priprema za ispite plivačkih sudaca. Radilo se je teoretski i praktički od 7 sati ujutro do devet sati uveče. Predavali su istaknuti stručnjaci i to: o organizaciji plivačkih otseka (klubova) i u redu takmičenja predsednik ČSL APS inž. Hauptman, o plivačima i njihovom uređenju inž. Hofbauer, o plivanju sa medicinskog gledišta doc. univerziteta brat dr. Kral, o masaži docent brat dr. Jaroš. Praktički je vodio plivanje uz predavanje prof. Škarda, skokove u vodu Majtner, vaterpol dr. Jesenski i spašavanje utopljenika potpukovnik Vidernan.

15 godišnjica Sokolske župe Pohronske - Djetvan

Ove godine stupa Sokolska župa Pohronska - Djetvan u 15 godišnjicu svog opstanka i plodnog rada. Ovaj jubilej proslaviće župa svečano župskim sletom dne 10 juna o. g. u Levicama, gde je bila pre 15 godina osnovana. Slet će se održati na velikom igralištu LTE, a saradivaće i vojska.

Stanje slovačkog Sokolstva u Americi krajem 1933 godine

Slovačko Sokolstvo Amerike broji prema statistici za 1933 godinu 11.296 članstva (57 manje od 1932), 6366 nastajaja i 410 potpornih članova, svega dakle 18.072 pripadnika. Podeljeno je i sada na devet župa i to: najjača župa je župa Ljudevita Štura, a za njom slede župa Matuša Čaka Trenčanskog, župa Milana Hodže, župa Svatopluka, župa Jana Franciscija, župa Daksnerova, župa Jana Holija, župa Nitranska i župa Jana Kolara.

Za pobližu oznaku Hilera neka nam posluže reči, koje je o njemu izrekao sadanji prosvetar ČOS br. A. Krejčí, koji je među ostalim rekao: »... njegove su reči upravo odjekivale u dušama slušalaca. To zbog toga, jer je čitavo svoje vreme radio onako, kao što je govorio, tako da mu je bila reč — delo. Imao je dragocen dar da pridobija oko sebe krug suradnika, da pridobija za sebe svakoga. Valjda uopće nije imao neprijatelja, a niti ih je mogao da ima. Svako ko ga je poznao, voleo ga je... Muž tako široka pogleda, dragocena srca i čista značaja, iskren i istinoljubiv, do skrajnosti požrtvovan, energičan i uvek spreman za rad, napredan i odan sokolskoj stvari s čitavom dušom... Sam odličan govornik, pisac, organizator, prednjak i prosvetar znao je da unese u novo osnovani Prosvetni odbor smer i cilj, a k tome još i čar svoje ličnosti...«

Saradnik Hilera u uredništvu »Sokolskog vestnika« br. Jan Pelikan, napisao mu je u osmrtnici: »Na brata Hilera ne smemo nikada da zaboravimo. Ljubili smo ga i poštovali od prvog dana našeg dugogodišnjeg suradivanja, ali tek njegovom smrću svesni smo dubine i veličine svoje ljubavi i odanosti prema njemu. Rasli smo jedan uz drugoga. Radili, stvarali, organizirali smo. Samo o Sokolstvu smo govorili i razmišljali. Nikada se nismo navraćali niti s rečju niti s mišlju na ono, što je bilo dovršeno, već smo uvek stvarali samo nove odluke i postavljali nove ciljeve. Sve je išlo glatko i hitro napred, kao da bi išlo sve samo od sebe. Pri radu nije dolazilo nikome niti na pomisao, da bi ispitivao i tražio ko više radi i što radi. Činilo nam se je, kao da niko ništa ne radi. Radili smo i — nismo znali da radimo.«

(Prema češkim izvorima pripr. M. K. Č.)

Nekoliko podataka o bugarskim Junacima

Savez bugarskih telovežbačkih društava Junak, koji je bio osnovan god. 1898, 3 godine po osnutku sofijskog Junaka, ima danas 166 društava, što znači prema prošlogodišnjem porast za 12 društava. Svojedobno su se bugarske junačke jedinice delile u gradske i seoske, sada je međutim u tome pogledu u toku reorganizacija, kojom se namerava, prema našem jugoslovenskom sokolskom organizacijskom primeru, uvelike pojačati rad na osnivanju junačkih četa po svim većim bugarskim selima. Delovanje saveza bugarskih Junaka još nije tako duboko prodrlo u celokupno delovanje društava, da bi se dalo govoriti o jedinstvenom vodstvu, kakvo imamo u našoj sokolskoj organizaciji. Prema vestima bugarskih glasila, sada je savez bugarskih Junaka u neposrednoj vezi sa 111 društava, dok je prošle godine bio taj broj znatno manji, naime samo 39 društava. Sada je centralno vodstvo Junaka u mogućnosti da nadgleda delovanje društava i da preduzima u tome pogledu potrebne mere. Prema zadnjim podacima, delovalo je 56 junačkih društava vrlo dobro, a 55 pak osrednje. Na svaki način već sama činjenica, da je vodstvo došlo u vezu s mnogo većim brojem društava, nego je to bilo u prošlog godini, znači već znatan napredak organizacije.

Od ukupnih bugarskih jedinica priredilo je u prošlog godini njih 85 svoj javni telovežbački nastup. U pogledu vežbaonica i vežbališta, stanje kod bugarskih Junaka je sledeće: vlastitu vežbaonicu imalo je 15 društava, vlastito vežbalište i igralište njih 40. Sam pak savez ima u Sofiji stalno podignuti betonirani stadion, na kome će se naredne godine održati veliki junački slet celoga saveza. Sav imetak Junaka iznosi, prema njihovoj vlastitoj proceni, oko 20 miliona leva, t. j. oko 10 miliona dinara.

Sadašnje novo vodstvo saveza Junaka uzelo je u pretres također i reorganizaciju celokupnog ustroja saveza Junaka. Dok su pre bila društva neposredno podređena centralnom vodstvu, a župe, odnosno oblasti, imale više tehnički značaj, namerava se sada pristupiti potpunom uređenju župa i osnivanju okružja, kojih je za sada predviđeno 80. Moguće je da sva ova okružja u jedanput neće biti formirana, ali uporedo s porastom broja jedinica, organizacija okružja biće jedinstveno izvedena i imaće za organizaciju Junaka veliki značaj. Župe, koje sada deluju, jesu: Vitoška u Sofiji, Makedonska, Crnomorska, Balkanska, Dunavska i Vidinska. Osim župa namerava se da se stvore i inspektorati, čiji će delokrug biti nadziranje rada župa i društava. Sedista inspektora predviđena su za Sofiju, Plovdiv, Varnu, Plevnu i Vratca, a župe će po novom organizacijskom redu biti podeljene tako, da će ih ukupno biti 8, i to: u Sofiji, Dupnici, Plovdivu, Staroj Zagori, Varni, Šumenu, Vratcima i u Ruščuku.

Po svemu ovome vidi se, da među bugarskim Junacima procvetava sada novi duh, koji pokazuje, da se novo vodstvo želi da otrese starih tradicija i da organizaciji Junaka poda mnogo toga novoga.

Na razmišljanje!

Poznato nam je svima, da u Beču živi velika jugoslovenska kolonija, čiji je društveni život vrlo lepo razvijen. Nikada međutim još nije bilo pomenu, da li se naši zemljaci u Beču bave i sokolskim radom. Pa ni iz češkoslovačkih listova ne možemo razabrati, da li Jugosloveni u Beču učestvuju bar u radu tamošnjih češkoslovačkih sokolskih društava. Dok braća Čehoslovaci u Beču, pa čak i u Gracu, imaju svoja sokolska društva, Jugosloveni ih nemaju. Da li stoga ne bi bilo moguće također da se i u tome pogledu dođe do uzajamnih veza među braćom Čehoslovacima i Jugoslovenima, koji žive u Beču? Koliko se sećamo, svojedobno je u Gracu delovao također slovenački Sokol, ali čiji je rad kasnije prestao. Uvereni smo, da danas u Beču i u Gracu još ima toliko svesnih naših zemljaka, koji bi mogli da osnuju i svoja vlastita sokolska društva te koja bi mogla i da uspevaju.

Isto tako trebalo bi pomišljati, da bi bilo već vreme da se počne sa sokolskim radom također i među našim zemljacima u Francuskoj, Belgiji i u Nemačkoj, u Zapadnoj Falačkoj. Zato smatramo da bi bilo dobro razmisliti i o ovom predlogu, naime, da bi se pod okriljem Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije počelo s pripremanjem za osnivanje jugoslovenske zagranične župe po primeru Češkoslovačke obce sokolske, a koja bi mala da dade pobude i inicijative za sokolski rad u svim onim krajevima van naše otadžbine, gde žive jugoslovenski živalj. Češkoslovačka zagranična župa ima danas već izvan Češkoslovačke 38 društava, delom po Nemačkoj, Poljskoj, Francuskoj i Belgiji. Ova društva podržava u radu i pomaže ih baš njihova zagranična župa, koja im daje potrebne savete, pomaže ih u tehničkom radu i t. d. — Zašto i mi u jugoslovenskom Sokolstvu ne bi pokušali nešto slično?

IZ SAVEZA SKJ

XI sednica Izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana dne 19 i 20 februara o. g. u Beogradu

Brat Gangl izveštava, da je kao delegat uprave Saveza prisustvovao glavnoj skupštini župe Ljubljana. Jednako je dne 3 i 4 o. m. zastupao upravu Saveza i na izbornim utakmicama u Ljubljani za međunarodno gimnastičko natjecanje u Budimpešti. — Izveštava nadalje, da u subotu 24 o. m. ujutro prolaze kroz Beograd na putu za Sofiju tajnik Saveza SS brat Vincenc Stjepanek i prosvetar ČOS brat Krejčí i pozivlje braću da izadu na stanicu da ih pozdrave. — Zatim saopštava, da je ministar za fizičko vaspitanje naroda sazvao za utorak 20 februara po podne konferenciju glede provedbe zakona za oblatno fizičko vaspitanje naroda i da brat ministar moli, da uprava Saveza SKJ na ovu sednicu pošalje svoje delegate, pa za ove predlaže braću, s kojom će i on poći lično da uzme učešća u raspravi o provedbi ovoga zakona. — Izveštava također, da je starešina Ljubljanskog Sokola brat Kajželj 10 o. m. proslavio 60-godišnjicu svoga života. Gledom na činjenicu, da je brat Kajželj svojim neumornim i predanim radom uvelike zadužio naše Sokolstvo, on mu je u ime Saveza predao pismene čestitke. — Članak »U vežbaonice — zbor!« iz Sokolskog glasnika broj 7 dao je oštampati u posebnoj brošurici i razaslao ga je svima sokolskim jedinicama da ga one rašire među članstvo, a sa ciljem da se u najširim redovima članstva podigne što veće razumevanje i volja za telovežbom i uzgojem državlanske i nacionalne svesti.

Izveštaj bio je primljen do znanja. U daljnjem toku sednice brat Gangl upozorava na uplitanje nesokolskih elemenata u rad sokolskih jedinica. To uplitanje u poslednje doba postaje sve jače i jače, pa imaće i teškog odraza na samu organizaciju gledom na izbore pojedinih uprava. Predlaže stoga, da se u ovom pogledu povedu najhitniji i najstroži izvidi i da se temeljem rezultata referata ovih izvida postupi tako, da se očuva autonomna vlast sokolskih društava. — Prima se.

Brat Đura Brzaković predlaže, da župe šalju svoje delegate na društvene skupštine kako bi ovi mogli župskim upravama referisati o prilikama u društvima i o provedbi same skupštine. — Prima se.

Brat načelnik Miroslav Ambrožić podnosi referat o radu načelnika i tehničkog odbora Saveza. Podnosi nadalje iscrpni izveštaj o saveznom smučarskim utakmicama, kao i o utakmicama za izbor odeljenja, koje će se natecati na međunarodnim gimnastičkim utakmicama u Budimpešti. Podnosi također i izveštaj o tečaju, održanom u Ljubljani, za besposlene učitelje i učiteljice, a koji je tečaj vodio načelnik Saveza, dok ga je organizovala Dravska banovina. Dravska banovina namerava sad da preporučiti i drugim banovinama da na isti način pomognu Sokolstvo. Što se tiče budućeg rada, to se početkom marta zamišlja održati 14-dnevni tečaj za članice, pa onda tečaj za telovežbu bez sprava i čitav jedan niz strogo stručnih tečajeva. Načelnik Saveza na poslednjoj svojoj sednici prihvatio je pravilnik o prelaznom daru predsednika Češkoslovačke Republike »Tiršov rečje«. Predlaže tekst ovog pravilnika na prihvati i traži da se objavi u Sokolskom glasiluku. Nadalje saopštava zaključak načelnika Saveza, po kome se u buduću na svim prednjačkim tečajevima ima pružiti poduka i o važnosti državlanskog vaspitanja sokolskih prednjaka, donesen je i zaključak da se kao grana rada uvadi u Sokolstvo i tako zvano vazdušno jedrenje

(avioni bez motora). Konačno saopštava, da su se pojedini sportski savezi obračali načelnikstvu Saveza glede raznih utakmica, a sa traženjem da se u tom pogledu između sporta i Sokolstva dođe do nekog sporazuma. Načelnikstvo Saveza izradilo je jedan nacrt takvog sporazuma pa predlaže da se isti primi kao podloga za daljnje razgovore. Sednica načelnikstva Saveza slovenskog Sokolstva trebala je da se održi ovih dana u Varšavi, no ona je za sada odložena na neizvesno vreme. Načelnikstvo i tehnički odbor Saveza još se sada bave kraj ostalih poslova i svima pripremljenim radovima za buduću svesokolski slet u Beogradu. U tom pogledu načelnikstvo Saveza je u vezi s građevinskim otkom Saveza, kome je dalo upute gledom na podizanje budućeg stadiona. — Izveštaj brata načelnika prima se i odobrava u celosti.

Brat dr. Pavlas izveštava, da je organizaciono-pravni otkas raspravio sve predloge, koji su bili usvojeni na prošlog glavnoj skupštini Saveza, pa pošto su to predložili u većini izmene postojećih pravilnika, to predlaže da se oni usvoje i iznesu na prihvati plenumu savezne uprave. Jedino je od tih predloga hitne naravi predlog glede potpisivanja akata koja odušuju načelnikstva župa društvenim načelnikstvima. Kako bi se u tom pogledu došlo do smirenosti u odnosima uprava i načelnikstva po društvima, traži da se taj predlog raspravi već na današnjoj sednici. On predlaže da se pravilima župe u desetom paragrafu 2 alineja, analogno naredjenjima u 21 čl. statuta doda ova rečenica: »Spise koje u vršenju poslova svoga područja otpravlja načelnikstvo župe društvenim načelnikstvima potpisuje načelnik ili njegov zamenik.« Ova je dopuna potrebna zato, jer je u tome pravcu u pre pomenutom paragrafu pravila župa postojala praznina, a čime će se sada ukloniti dosadnje nesuglasice u tom pogledu. Organizaciono-pravni otkas stoji na stanovištu, da u isključivo tehničkim radovima, gde u dopisima, koji se odnose na ovu vrstu sokolskoga rada, župsko načelnikstvo neposredno vrši prepisu i izdaje potrebna naredjenja društvenim načelnikstvima, te prema tome u ovakvim isključivo stručnim tehničkim pitanjima, nije potreban i potpis župskog starešine. — Prima se.

Kao predsedniku organizaciono-pravnog otkasa dužnost mu je da promatra i kretanja i prilike unutar našega Sokolstva, pa zato treba, među ostalim, da upozori i na zlorabe koje se čine u privredne i reklamne svrhe s imenom »Sokol«. Za danas u tom pogledu, ističe, da ne možemo ništa učiniti, jer kako samo ime soko, tako i naše sokolske embleme nismo zakonom zaštitili. Zato je on mišljenja da bi glede toga trebalo već poduzeti korake. On će stoga u tom pogledu izraditi konkretan predlog i podneti ga na raspravu jednoj od narednjih sednica. Zatim ističe, a to kao najvažnije pitanje, pitanje izmene zakona o osnutku Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Ovo pitanje treba naročito pažljivo raspraviti, kako bi se tim sigurnije došlo do pozitivnih rezultata.

Povada se po tome osnirava iscrpiva i načelna debata u kojoj učestvuju braća Paunković, dr. Belajčić, Brozović, dr. Pavlas, Živković i Brzaković.

Većina je mišljenja, da br. dr. Pavlas razradi jedan konkretan predlog, koji bi se raspravio na narednjoj sednici izvršnog odbora Saveza i kao njegov predlog izneo plenumu uprave Saveza.

Brat dr. Dragič drži, da je to tako važno pitanje da se niemu mora posvetiti jedna naročita sednica, pa zato on predlaže da braća svaki za sebe proučavaju ovo pitanje i onda, makar i pismeno, da podnesu na dotičnoj sednici svoje mišljenje.

krov. Oplaćen je dug u iznosu od preko 100.000 dinara, što je obzirom na današnje finansijske prilike bilo dosta teško postići. Sada nakon tih likvidiranih preostalih obaveza moći će se da pristupi izvođenju pojedinih radova u domu. Za prosvetno i fizičko vaspitanje članstva istakao je, da treba taj rad učiniti dosta u obzir prema samim okolnostima. A i uskost društvenih prostora, kojih zapravo društvo i nema, ne mogu ni izdaleka da zadovolje rad i delatnost društva, koje ono može da razvije. Ipak postignuti uspeh toga rada potpuno zadovoljava.

Starešina br. ing. Šlajmer podneo je detaljan izveštaj o gradnji, za koju je do sada utrošena svota od 385.405/32 Din. Za potpuno dovršenje doma, bez vanjske fasade, potrebna je svota od 200.000, koja će se namaknuti sa zaključenjem dugoročnog zajma, o kojem su poredeni pregovori. Da bi se odmah u početku prihodi doma povećali, čime bi se amortizacija zajma pospešila, namerava se u glavnoj sali instalirati tonfilm, koji bi time ispunio jednu nužnu i kulturnu potrebu našega grada. Opširno izlaganje br. starešine u izveštaju o gradnji, skupština je saslušala s naročitim zanimanjem i živim odobravanjem.

Po drugim izveštajima i podeli razrešnice, jednoglasno je primljena lista dosadane uprave s malim izmenama sa starešinom bratom ing. Šlajmerom. — J.

MASLOVARE. — Iz godišnjih izveštaja vidi se, da je Sokolsko društvo u Maslovarama u prošloj godini postiglo zadovoljavajuće rezultate. Održanih časova telovežbe bilo je 163 s vežbačima, 162 s nastajateljima, 182 s decom i 15 časova s članicama. Izleta je bilo 1, a javnih nastupa 2, prednjačkih društvenih tečajeva 1. Sudelovali su na župskom sletu u Drvaru 13, a na pokrajinskom sletu u Ljubljani 18 članova. Ica. Na prosvetnom polju postignuti su još zavidniji rezultati. Nagovora pred vrstama bilo je 70, predavanja 13, akademija 1, pozorišnih predstava 4, sela za decu 1 i drugih različitih priredaba bilo je 25. Broj knjiga je povećan na 407 komada, od kojih je tokom godine pročitano 303. Tamburaški zbor je također povećan i sada broji 12 instrumenata na koje sviraju osim članstva još nastajati i seoska četa. Radio aparat pruža veoma obilnu duševnu hranu, skupljajući pripadnike u sokolarni svake večeri. Od važnijih priredaba tokom godine bile su: nedelja trezvenosti, kada su svi članovi apstinirali od alkohola, propagandna nedelja sokolske štampe i zavadanje štednje među članstvom. Prosvetna škola za novo članstvo bila je održana 1. Nakon saslušanih izveštaja i izveštaja nadzornog odbora data je razrešnica starome odboru i izabrana nova uprava, gotovo iz istih lica i to: starešina: S. Sjerikov, zamenik: ing. Misita, tajnik: Ključić, načelnik: Vuković, zamenik: Radić, načelnica: Marenčić, blagajnik: Miljanović, statističar: Terz, knjižničar: D. Peršić, matičar: Šebić, referent za lutkarstvo: Peter, izveštilac za štampu: M. Obradović. Članovi: Bajtala, Kunštek, Zlatunčić, Mirić, Panić, Polone, Stošić, Tabaković, Jotanović. Osim toga izabran je sud časti, nadzorni odbor, tehnički odbor i prosvetni odbor.

Župa Beograd

TOPOLA-OPLENAC. — Osnivanje sokolske čete u Božurnji. Osnivanje sokolskih četa u srezu Oplenacu uzima sve veći mah i rapidno napreduje. Tako je pre neki dan osnovana Sokolska četa u selu Božurnji. Osnivačkoj skupštini prisustvovalo je oko 150 meštana, a upisalo se u toku dana 40 članova vežbača. Za upravu čete izabrani su: starešina brat Svetislav Manojlović, predzimač; zamenik brat Milan Zivanović, zemljodolac; tajnik sestra Vidosava Spasić, učiteljica; prosvetar i načelnik brat Dimitrije Spasić, učitelj; zamenik Čedomir Jakovljević. Revizori: Dragoljub Jakovljević i Ljuba Gajić.

Kao delegati Sokolskog društva iz Topole, prisustvovali su: prosvetar br. dr. Grabovac, koji je u vanrednom uspehom govoru izneo značaj i ciljeve Sokolskva kao i koristi telesnog vežbanja. Iza brata Grabovca govorio je brat načelnik Bratislav Buljubašić o pravima i dužnostima članova čete, a usto je pročitao i pravila tumačeći svaki član ponaosob. Delegati su burno pozdravljeni, a potom se oduševljeno klicalo Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom domu, starešini Sokola Nj. Vis. Prestolonasledniku i Jugoslavenskom Sokolu. Iza toga bilo je narodno veselje.

PUTINCI. — Dana 4 februara o. g. održana je glavna skupština. Skupština je održana u Osnovnoj školi pod predsedništvom starešine brata Dimitrija Lukića i delegata Sokolske župe brata Dorda Vojnovića.

Pri otvaranju skupštine pozdravio je lepm govorom prisutne skupštinare brat D. Vojnović, pohvalivši rad dosadane uprave, te je pozvao prisutne da i nadalje tako rade za dobro svoje čete. Po svršenom govoru brata Vojnovića, pročitana je poslanica bratskog Saveza, a po tom su pojedini funkcioneri podneli svoje izveštaje o prošlogodišnjem radu u četi. Iz svih izveštaja vidi se,

da je rad u ovoj mladoj jedinici, koja je osnovana u martu prošle godine, bio zbilja velik i naporan.

Izveštaji su primljeni jednoglasno. Nakon date razrešnice prešlo se je na izbor nove uprave u koju su ušla sledeća braća i sestre: starešina Dimitrije Lukić, zamenik starešine Usar Dura, tajnik i prosvetar Milenko Babić, blagajnik Pejakočić Sava, statističar Hاستentajfel Jakob, zamenik prosvetara Kockarević Katica, načelnik Filipović Georgije, načelnica Kalčin Melanija, revizori: Jovan Pejakočić i Vidolina Stjepan. Članovi uprave: Nikolić Aleksandar i Fabio Mihovil, zamenici Cakić Vlajko i Filipović Vasa.

Po svršenom izboru uprave brat Vojnović je predložio skupštinarima da između sebe izaberu do 20 odbornika čija bi briga bila, da pribavlja materijalna sredstva za gradnju Sokolskog doma što je i učinjeno. Starešinstvo čete povelu je akciju još u prošloj godini za gradnju doma, ali je rezultat skoro neznatan. Četa je u tehničkom pogledu mnogo napredovala, jer je načelnstvo i članstvo vrlo dobro, a čem toga održan je u decembru prošle godine društveni prednjački tečaj, koji su pohađali 18 članova ove čete. M. B.

Župa Celje

DOL PRI HRASTNIKU. — Že dolgo ni bil nobeden občni zbor Sokola tako polnoštevilno obiskan, kot zadnji, dne 21. januarja t. l. Saj se je zbralo preko 60 članov in članic, ki so se sestali, da slišijo in sidiijo delo odbora v preteklem letu. Br. starosta, ki je vodil zbor, se je v začetnih besedah spomnil smrti prerano umrlega brata Josipa Roša, čigar spomin so navzoči počastili s »slava« klici. Iz poročila br. staroste, ki ga je združil s tajniškim, kakor iz poročila ostalih funkcionarjev društva se je videlo, da je bilo preteklo leto posvečeno notranji konsolidaciji društvenega dela. Br. načelnik in s. načelnica sta poročala, da se je delo v telovadnici posebno v zadnjem tromesečju razveseljivo razmahnilo in poživilo. Vadijo nižji, srednji in višji oddelki dece obojega spola, moški in ženski naraščaj, telovadna vrsta pa se je celo številno potrojila. Statistični podatki so pokazali, da je poset telovadbe zelo reden in to pri vseh oddelkih. Žal, da je redukcija pri premoškopu in steklarni zadela v prvi vrsti naše članstvo, saj je od 22 telovadečih bratov 14 brezposelnih, ki se morajo boriti z največjo bedo in siromaštvom. Pri tej priliki je omenil brat starosta s hvaležnostjo velikodušen dar bratske sokolske župe, v iznosu 3000 Din, katere je naklonila iz svoje zbiralne akcije. So to vsoto je prejel 28 siromakov sokolske edinice nakazila za živila. Sicer kaplja v vodo, a vendar zavest, da niso pozabljeni...

Požrtvovalno delo br. prosvetarja je imelo za posledico, da je letos prvič po 10 letih lahko poročala s. blagajničarka, da je društvo krilo vse svoje obveznosti in izplačalo tudi dolg v Posojilnici. Društveni odbor bodo vodili isti bratje in sestre, kot do sedaj. Pač pa je bil predlagan na novo v odbor kot namestnik načelnika br. Pretnar, kot vadiateljica pa s. Jurko Zlata. Ker je društvo pridobilo v br. Mahkoti priznanega prosvetnega delavca, je slednji prevzel posle predsednika prosvetnega odseka, br. Ferencak pa delo matrikarja in tajnika.

K sklepu omenja br. starešina V. Jurko, da obhaja v tekočem letu sokolsko društvo svojo desetletnico, ki jo misli čim svečaneje proslaviti. Potreba je razviti vse sile, da bo proslava vredna desetletnega dela.

DOL PRI HRASTNIKU. — Tehnični odbor Sokola je vodil dne 4. februara t. l. smučarsko tekmo, katere so se udeležili najboljši smučarji vseh treh oddelkov dece v eni skupini, v drugi pa naraščaj, 30 po številu. Idealno vreme je omogočilo, da so sicer precej naporno pot prevozili vsi tekmovalci v prav dobrem času, nekateri celo v rekordnem.

Razume se, da je prireditelj živahno in veselo odjeknila tudi pri občinstvu. Vsi tekmovalci so bili obilno pogošćeni ter prejeli poleg priznanja tudi bogata darila v obleki, obuvali; tudi dve ur za najboljšie smučarje ni manjkalo.

DOL PRI HRASTNIKU. — Prosvetni odsek Sokola je stopil vred svoje gledališko občinstvo v letošnji sezoni prvič z igro: »Ploha«. Ze vsebina igre sama na sebi, kakor tudi odlična režija brata Ferencaka sta pripomogli, da so jo podali vsi igralci brezhibno in v tempu, ki je vzbujal obilico hvaležnega priznanja navzočega občinstva.

ZABUKOVCA. — Tukajšnje Sokolsko društvo je imelo dne 21. I. 1934 ob 10. uri v društveni telovadnici svoj II. letni občni zbor. Otvoril ga je br. starosta Velikanje, pozdravil navzoče ter jih pozval, da zakličejo trikratni »Zdravo« našemu junaku kralju Aleksandru, istotako našemu prvemu starosti Prestolonasledniku Petru ter podstarosti Jug. Sokola br. Ganglu, nakar je v kratkih besedah očrtal delovanje društva v preteklem letu. Svoj pozdravni govor je zaključil s pozivom na članstvo, da se v bodoče še resneje oprime

dela za napredek in razmah našega mladega društva. Sledilo je nato čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, poročilo funkcionarjev, izvolitev nove uprave itd.

V upravo so bili izvoljeni naslednji bratje: starešina Velikanje, podstarešina Vrhovnik, načelnik Delak, podnačelnik Cimerman, načelnica Sanda Ida, tajnik Karničnik, blagajnik Sanda, prosvetar Ulrih, matrikar Jereb, revizorji ing. Kenda, Šurc, Pinter, odborniki ing. Godec, Potnik, Platovšek, Planko, predsednik častnega sodišča ing. Uršič, odbornika Rijavec in Melanšek.

Društvo je isti dan uprizorilo v dvorani rudniške kantine veseloigro »Drzni plavci«, ki je gmotno kot moralno zadovoljivo uspeła.

Župa Cefinje

CETINJE. — Prosvetni odbor Sokolskog društva Cetinje nije hteo da propusti ovogodišnji 129-ti rođendan Strosmajerov, a da ga ne proslavi što veličanstvenije.

U 11 sati pre podne 4 februara okupljene su bile sve kategorije Sokola Cetinje u sokolarni, kojom je prilikom održao prigodan govor o životu i radu Strosmajerovom br. Jovan Vukmanović, nastavnik gimnazije. Br. Rajnvaajn Mihajlo, župski prosvetar, je iznosio »Misi Strosmajerove«, tumačeći njihov značaj, a starešina društva br. Piletić dr. Vladimir lepo je prikazao, u svom završnom govoru, dužnosti Sokola prema svojim narodnim velikanima.

Uveče je održano Strosmajerovo veče s odabranim programom. Program je otpočeo s državnim himnom, koju su otpievali čita meš. hora i tajnik DPO. On je u svome govoru podrobno izneo zasluge Strosmajerove za naš jugoslovenski narod. Naročito je lepo istakao njegov politički i kulturni rad na zbližavanju Jugoslavena da bi se postiglo narodno jedinstvo i oslobođenje. Deklamacije »Molitva«, od V. Nazora, i »Stenje«, od Alaupovića, lepo su deklamovane. Ritmičke vežbe divno su izveli naraštajci, a tako i »živu sliku« kao apoteozu Strosmajeru, velika grupa Sokola, u živopisnom narodnom odelu. 3 tačke sviranja i pevanja na violinama i uz gitaru izveli su preko svakog očekivanja učenici gimnazije Janec Ronko i Stanislav Klemes uz pratnju sestre Slavice Ronko, učenice I r. gimnazije. Ove tačke su ponavljane uz oduševljenje i želju svih gledalaca—slušalaca. — S. M.

CETINJE. — Društvo je osnovalo poljoprivredni odbor u koji su ušli kao predsednik inž. agr. br. Vido Dakonović, inž. br. Lukić Cedo, Mihailo Rajnvaajn, prosvetar župe Mihailo Aleksandar, referent za sokolske čete i dr. Vladimir Gerasimović, društveni lekar.

Ovaj odbor ima da se stara da unapredi Cetinje i okolinu u poljoprivredi, a naročito u pošumljavanju pojedinih kompleksa okoline Cetinja, kao i u selima gde postoje sokolske čete.

Na sednici odborskoj od 12 febr. 1934 god. odbor je doneo ove zaključke: a) ima se osnovati »Sokolska druga« za pomaganje četa u pogledu: sadnica, semenja i dr. potreba za poljoprivredu. Ulog mora svaka četa dati do kraja meseca februara, koji iznosi po 300 Din. Čete će iz ove zadruge dobivati sve potrebne stvari za poljoprivredu po minimalnoj ceni, a ulog će se tokom vremena četi povratiti, jer ovaj ulog ima da služi kao baza za druge, t. j. obrtni kapital. U svrhu organizacije ove zadruge svima četama, kojih ima deset, poslat je raspis da pribiraju uloge od svojih članova za zadruge; da odrede po jedno lice, koje će u četi imati dužnost da s predsednikom poljoprivrednog odbora br. Đakonovićem izvede poslovanje u zadruzi; b) pošumljavanje na Cetinju ima početi s brdom zvanim »Mala Gruda«, i to odmah. Ovaj zasadeni kompleks ima se nazvati »Sokolski gaj«; v) dvorište osnovne škole u Bajcama ima se parkirati, jer je to vidno mesto za turiste, koji dolaze na Cetinje; g) da se u Bajcama pristupi pošumljavanju terena oko vode zvane Pišet.

Svaki pošumljeni teren na selu ima se nazivati »Sokolski gaj«. Sve radnje u pogledu ovoga na selu ima da organizuje inž. br. Lukić Cedo. — A. M.

HERCEGNOVI. — 21 januara o. g. Sokolsko društvo Hercegnovi održalo je svoju godišnju skupštinu, kojoj je prisustvovao delegat župe brat Mihajlo Rajnvaajn, koji je u ime župe pozdravio članove i poželio skupštini uspeh u radu. Skupštinu je otvorio starešina društva brat Dušan Popović pozdravivši brata delegata i skupštinu.

Pročitani su izveštaji društvenih funkcionera u kojima je iznesen sav njihov rad u prošloj godini. Svi su izveštaji jednoglasno primljeni. Staror je upravi data razrešnica i izabrana je nova uprava. Jednoglasno je izabran za starešinu brat Dušan Popović, koji se zahvalio na poverenju, ali žali, da za ovu godinu ne može da primi tu dužnost zbog slabog zdravlja. Posle toga izabrani su: za starešinu brat Jovo Sekulović; za zamenika starešine brat Milan Brandolice; za tajnika brat Martin Sager, činovnik; za blagajnika sestra Dika Vuličević, učiteljica; za pro-

svetara brat Vuko Ajčević, učitelj; za poljopr. referenta brat Todor Đujić, nadputar; za referenta za čete brat Bogoboj Milošević, sveštenik; za načelnika brat Marko Jurić, trg. pomoćnik; za načelnicu sestra Fani Runova; za muzič. referenta brat Spiro Bukorović.

KRALJE. — Na Sv. Savu četa je priredila uspešno zabavu u osnovnoj školi u Kraljima davajući komad od Sterije »Zla žena«. Komad su izveli članovi i članice čete. Održiv posetilaca bio je velik tako, da je velika sala bila duplom ispunjena. Br. Uroš Lekić, upravitelj škole i starešina čete, održao je govor »Uloga Sokolskva u narodnom prosvetljanju«. Govor br. Lekića ostavio je jak utisak na prisutne.

Zabava je uspeła odlično, ne samo u moralnom pogledu, jer je ovo prva priredba ove novoosnovane sokolske jedinice, već je i u materijalnom smislu uspeła.

Četa nije ostala na ovome, već je priredila zabavu i u selu Salevićima, gde je također dobro uspeła. Zabava je održana 4 februara t. g.

Župa Karlovac

BOJANCI. — Naše Sokolsko društvo održalo je godišnju skupštinu u nedelju 21 januara. Nakon pozdravnog govora starešine brata Steve Vrlinića prešlo se na čitanje izveštaja društvenih funkcionera. Zamenik tajnika izneo je ukratko rad društva u prošloj godini. Iz izveštaja br. načelnika vidi se, da je tehnički rad pokazao izvestan uspeh i napredak prema prošlogodišnjem. Vežbalo se redovitije i više, a i odaziv bio je bolji. Da se radilo samo s naraštajem i decom razlog je u tomu, što vežbača ima svega nekoliko kod kuće, dok su drugi ili na otsluženju vojnog roka ili inače odsutni. Po prvi put nastupilo se s prostim vežbama na dan ujedinjenja. — Brat blagajnik izneo je stanje blagajne, koje ne zadovoljava, jer su dohodi ograničeni jedino na članarinu, a i ta je malena. Prosvetni rad u društvu pokazuje lepe rezultate. Svi su izveštaji primljeni bez prigovora. Zatim je izabrana nova uprava, koja uz male iznimke ostaje ista kao i prošle godine. Zaključeno je, da se na Durddevdan, 6 maja, održi javna vežba. Prihvaćen je predlog o povišenju članarine. — V. V.

BOJANCI. — Naše društvo proslavilo je na svečan način praznik Sv. Save, 27. januara. Program, koji je za naše prilike bio osobito lep i obilan, priredilo je društvo u saradnji sa školskom upravom. Društveni prosvetar br. V. Vrlinić održao je predavanje: »Sv. Sava i značenje velikih ljudi«. Bilo je zatim više deklamacija i pevanja, a naročito su dobro izvedeni pozorišni komadi. Odaziv bio je vrlo dobar, a moralni uspeh upravo odličan. — V. V.

GENERALSKI STOL. — Godišnja skupština održana je u našoj četi dne 4 februara. Skupštini je prisustvovao od strane matičnog društva Ruga Resa br. Kraus, tajnik, Kon, načelnik i sestre Jurav, Andasura i Cahun, prednjaci.

Skupštinu je otvorio br. Tatalović, starešina, pozdravivši prisutne delegata i članstvo. Od 59 članova, 40 je prisustvovalo radu skupštine. Br. starešina potom je dao reč br. tajniku Puntariću, koji iznaša administrativni rad čete u brojkama. Broj članova iznosi 45, naraštaj 9, naraštajci 5, dece 11, ukupno 70. Mesečne su sednice održavane redovno.

Br. načelnik Mlinac, izneo je uspehe tehničkog rada. Priredena je javna vežba i akademija. Učestvovali su vežbači na sletovima u Ljubljani, Sušaku, Ogulinu, Gospiću i na okolnim javnim vežbama. Osnovan je prednjački zbor. Načelnica s. Brajković govorila je o poteškoćama, jer nemamo ženskog članstva, već samo naraštaj i decu. S onim što imamo, radilo se uspešno.

Dobiva reč prosvetar br. Joso Matešić. PO broji sedam članova. Održao je 19 sednica. Priredeno je 8 svečanih proslava. Održana je nedelja trezvenosti i sokolske štampe. Na sokolske listove preplaćeno je ukupno 20 preplatnika. 3 člana PO svršila su župsku prosvetnu školu. Održano je 21 predavanja pred 1364 lica i 46 govora pred vrstom pred 927 slušaća iz vežbačkih kategorija. Priredena je u par navrata idejna škola za sveukupno članstvo na kojima je održano 8 predavanja pred 300 lica. U četi osnovane su dve sekcije: trezvenjačka i antituberkulozna sa 6 članova. Br. Matešić dotaknuo se još i ostalih strana prosvetnog rada u našoj četi. Izveštaj je primljen s odobravanjem. Nato dobije reč br. blagajnik. Primljeno je oko 2800 Din, izdano 2000 Din, gotovina 800 Din, inventar oko 2000 Din. Izveštaj je primljen na znanje. Zatim je uzio reč br. Zemljak, župski delegat, koji je pohvalio tehnički rad. Primetio je, da ne zadovoljava broj ženskog članstva. Izrazio je svoje veselje nad prosvetnim radom čete. Još je govorio br. Kraus in Duge Rese, a onda je skupština dala razrešnicu staror upravi. Br. Tatalović je predložio, da se pošalje pozdrav br. Posleku, župniku, što prisutni prihvataju jednoglasno.

Prešlo se na izbor uprave za 1934 godinu. Jednoglasno je izabrana ova

uprava: starešina Tatalović Rade, zamenik Vrećica Simeon, tajnik Puntarić Mato, blagajnik Vrećica Teodor, prosvetar Matešić Joso, načelnik Mlinac Joža, zamenik Matešić Joso, načelnica Brajković Zora, pomoćnik blagajnika Skukan Anton. Odbor: Svirar Đuro, Mohorić Slavko, Vucelić Rade i Erdeljac Janko. Revizori: Matešić Marko, Škrlić Janko i Šlat Mile. Prosvetni odbor: Matešić Joso, Mohorić Slavko, Vucelić Radivoj, Brajković Zora, Matešić Pero i Lukež Igor. Prednjački zbor biće naknadno konstituiran.

Kako je dnevni red bio iscrpljen, starešina Tatalović se u ime nove uprave zahvaljuje na poverenju i zaključuje ovu 4 redovnu godišnju skupštinu.

KARLOVAC. — 4 februara održana je redovna glavna skupština Sokolskog društva u Karlovcu. Pred velikim brojem prisutnih otvorio je skupštinu starešina br. dr. Josip Variola. Pozdravio je prisutne i predložio, da se Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije pošalje pozdravni brojav, što prisutni primaju s odobravanjem. Poslanicu SKJ pročitao je zamenik starešine br. Milan Zemljak. Zatim su pročitani izveštaji tajnika, blagajnika, načelnika, načelnice, prosvetara, gospodara i drugih. Svi su izveštaji primljeni jednoglasno i s odobravanjem. U svim izveštajima odražava se svestran i obilan rad i naglašena je visoka sokolska svest. Istaknuta je potreba intenzivnog rada za ovogodišnje velike sokolske pokrajinske sletove u Sarajevu i Zagrebu. Nadzorni odbor izvestio je o uzornom poslovanju stare uprave, a zatim je starom odboru jednoglasno podeljena odresnica. Kao posebni izveštaji bili su oni, koji su u vezi s gradnjom vlastitog sokolskog doma, koji se započeo graditi prošle godine, a vrlo brzo došao je pod krov. Organizacija je ovog rada bila upravo uzorna i u punom smislu bratska i sokolska. Počam od projektanta br. ing. arhitekta Franje Lušićića i graditelja br. ing. Branka Petrovića, koji svoj dragoceni trud i stručno znanje dadeše na oltar doma dobrovoljno i besplatno, i celokupno je članstvo Sokola dalo najviše što se u ovo teško doba može dati.

Pre prelaza na izbor nove uprave održao je govor župski prosvetar br. Josip Nikšić, koji je izrekao potpuno priznanje matičnom društvu i apelirao na socijalnu stranu sokolskog rada. U nastavku svog govora brat je Nikšić sveo na pravu meru pitanje odnosa školske i srednjoškolske omladine prema Sokolstvu obzirom na postojeće zakone i propise. Kaže, da bi se i dacima učiteljskih škola moralo dozvoliti pohađanje Sokola, jer je to od osobite važnosti u njihovom budućem radu kao učitelja i narodnog prosvetitelja.

Zatim se prešlo na izbor nove uprave. U ime tehničkog odbora predložio je listu nove uprave br. Karel Kubiček. Brat Vaso Vujanović podneo je drugu listu u kojoj su bile male lične promene. Glasanjem je skupština izabrala u celosti listu predloženu po br. Kubičku. Nova je uprava ova: starešina dr. Josip Variola, zamenik starešine Milan Zemljak, tajnik Dušan Borđoški, prosvetar prof. Marko Sablić, načelnik Karel Kubiček, zamenici ing. Rikard Neuhold i dr. Miroslav Grujić, načelnica Milka Blašković, zamenica načelnice Jelka Kopšiva, članovi i zamenici upravnog odbora: Josip Kopšiva, prof. Dragutin Suljak, Božidar Dozet, Branko Blašković, Rudolf Grdešić, Ludvik Antolšek, Đuro Miletić, prof. Ivan Okčić, Branko Medvedec, Ferdo Kristof, Ivan Streker, Franjo Soba, prof. Vlado Blašković, Jelka Vragović i Ruža Antolšek. U nadzorni odbor izabrani su: Branko Bauer, Oton Frelih, Božidar Dočekal, Lazo Zlatović; zamenici: Franjo Kos, Tomo Turić i Julijan Jamnicki. Časni sud: dr. Stanko Rendulić, dr. Stevan Jakšić, ing. Ante Draganić, Mirko Kozina i Marija Kubiček; zamenici: dr. Miroslav Grujić, Marija Malbohan i Marija Šajatović.

MAHIĆNO. — Naše društvo održalo je godišnju skupštinu, koju je otvorio starešina br. Jurica Bubaš. Nakon pozdrava Nj. Vel. Kralju i Prestolonasledniku Petru, izneo je starešina ukratko rad društva u prošloj godini i glavne zadatke, koje ove godine čekaju društvo. Izveštaji funkcionera primljeni su s odobravanjem. Primljen je proračun za ovu godinu sa 4355 dinara i isto tolikim izdatkom. — Nova uprava izabrana je ovako: starešina i prosvetar br. Jurica Bubaš, zamenik Stevo Hulić, tajnik Zlata Bubaš, zamenik Stevo Starešinić, načelnik Josip Sklopan, zamenik Drago Sklopan, blagajnik Josip Koplan, zamenik Drago Štapek, pročelnik glazbene sekcije Franjo Plotović, odbornici Mijo Mrzljak, Milan Golob i Ivan Ratkaj.

SLUNJ. — Sokolsko društvo u Slunju priredilo je u nedelju vrlo uspešno proslavu Strosmajerovog dana i Sv. Save. O značenju dana govorio je prosvetar Ivan Crnković. Sve tačke programa izvedene su lepo i popraćene s odobravanjem publike. Vrlo je uspeła točka »Oslobođenje Istre«, simbolička vežba ženske i muške dece s pesmom »Tamo daleko, tamo je Istra naša...« Na ovoj zabavi prvi put je nastupio društveni mešoviti i muški pevački zbor. Posle programa priredena je čajanka s plesom.

ROSIIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

SEMIĆ. — Dne 14. januara održalo je Sokolsko društvo u Semicu svoju redovnu glavnu skupštinu, koju je otvorio starešina br. Albin Razpotnik pozdravivši prisutne, a napose br. župskog delegata i goste iz Metlike i Črnjole. Zatim se prešlo na dnevni red. Društveni funkcionari podneli su svoje lepe i iscrpne referate o društvenom radu u prošloj godini. Iz izveštaja jasno se vidi kako je u toku prošle godine bio otešan rad, jer društvo nema svojih prostorija. Nadamo se, da ćemo na proleće udariti temelj našem domu.

Skupština je protekla u najlepšem redu, a prigodom izobila nove uprave izabran je dosadašnji odbor. Iz skupštine proslavili smo 50. godišnjicu našeg najzaslužnijeg sokolskog radnika, br. Severa, koji kroz dugi niz godina vrši dužnost društvenog tajnika. Svečara je pozdravio lepih rečima br. starešina, a zatim mu je br. savezni tajnik izručio diplomu Saveza za dugogodišnji i požrtvovni rad, začelevši mu da i dalje radi za Sokolstvo onako uspešno kao do sada. U ime župe čestitao je svečaru župski delegat br. Zemljak. Zatim su deca deklamirala nekoliko prigodnih pesama i predala mu cvetice. Brat tajnik zahvalio se toplo na iznenađenju, koje mu je priredeno. Posle svečanosti bila je zakuska, priređena u čast svečara, koja je također protekla u odličnom raspoloženju i pravom sokolskom duhu.

SLUNJ. — Sokolsko društvo Slunja održalo je svoju glavnu godišnju skupštinu u nedelju 11. februara 1934. Skupštinu je otvorio pozdravnim govorom brat starešina, a zatim su podneli svoja izveštaja tajnik, načelnik, načelnica, blagajnik i prosvetar. Iz svih izveštaja vidi se, da je rad našega Sokolskog društva u 1933. godini bio vrlo intenzivan i plodan, što je skupština primila sa zadovoljstvom.

Nakon izveštaja revizionog odbora data je razrešnica dosadašnjem upravnom i nadzornom odboru, pa se je prešlo na izbor nove društvene uprave. Po predlogu kandidacionog odbora usvojena je jednoglasno i s odobravanjem sledeća lista upravnog odbora: starešina brat dr. Milan Popović; zamenik starešine brat Josip Neralić; tajnik brat Miro Durić; načelnik brat Dušan Vitas; zamenik načelnika brat Milan Kusanović; načelnica sestra Marija Nikiforova; zamenica načelnice sestra Toldi Ana; prosvetar brat Nikola Tepšić; blagajnik brat Ivan Crnković. Odbornici braća: Miladen Stijepčević, Džurđević, Josip Stipčević, Sima Lalić, Branko Petković, Ivan Jurić. Za zamenike odbornika braća i sestre: Stefanac Katica, Kovačić Franjo, Stefanović Stevo, Ivošević Marica, Gračan Franjo i Ivšić Joso.

Novoizabrani starešina brat dr. Milan Popović zahvalio je skupštini na izboru i izrazio nadu, da će u ovoj godini rad našega društva biti još intenzivniji i plodniji nego u prošloj godini.

Župa Kragujevac

JAGODINA. — Dne 11. februara održan je zbor seljana u selu Vinoraci, blizu Jagodine, na kome je, inicijativom br. Dušana Radičevića, upravitelja osnovne škole, osnovana Sokolska četa — česta po redu u sreću beličkom.

Na osnivačku skupštinu kao delegati matičnog Sokolskog društva Jagodina došli su braća: Milutin Ristić, sudija, Savo Toholj, profesor, Branko Lazić, načelnik i Branišlav Ladarević, trgovac, koji su održali prigodne govore o sokolskoj ideologiji, potrebi osnivanja i postojanja sokolskih četa i organizaciji Sokolstva. Zatim se pristupilo izboru uprave čete, koja je sastavljena ovako: starešina br. Gruja Antić, načelnik brat Svetislav Arandelović, tajnik br. Bogomir Nikolić, prosvetar br. Dušan Radičević, upravitelj škole. Četa je potvrđena na pokušajni rok od šest meseci.

KRUŠEVAC. — U nedelju 4. febr. održana je redovna godišnja skupština matičnog Sokolskog društva u Sokolskom domu. Skupština je bila dobro posećena. Bili su prisutni i delegati iz svih 8 sokolskih četa. U ime župske uprave iz Kragujevca skupštini je prisustvovao br. Marijan Derencin, artiljerijski kapetan I kl.

Skupštinu je otvorio i njom rukovodio br. Stevan Nikolajević, starešina društva, koji je pozdravio prisutne, pa je predstavio delegata župe. Na kraju je predložio, da se uputi telegram SSKJ, što je aklamacijom usvojeno. U ime župske uprave skupštinu je pozdravio delegat br. Derencin, koji je bio srdačno aklimiran.

Pročitani su, potom, svi izveštaji o radu u prošloj godini. Iz izveštaja se vidi, da je naročito dobro brojno stanje članova, koje se je povećalo poglavito iz redova zanatlija i trgovaca. Ujedno se iz izveštaja zapazilo, da je smanjen priraštaj novih naraštajskih i činjenica. Ova pojava stoji u vezi s činjenicom, da u sokolsku naraštajsku i dečju kategoriju nastupaju pri-

padnici, koji su učenici gimnazije i osnovnih škola, a koje ustanove vrše poludnevnu nastavu.

U toku prošle godine matično Sokolsko društvo Kruševac organizovalo je i IV župski slet, koji je uspešno izveden u Kruševcu o Duhovima, a na kome je izvršeno i razvijanje svih 8 zastava četa i predat na poklon prelazni dar, skupoceni lovorov venac, poklon Nj. Vel. Kralja, četi Veliki Šiljegovac, koja je bila prva u takmičenju.

Društveni prosvetni odbor, u toku prošle godine, razvio je uspešnu prosvetnu akciju. Naročito su lepo organizovani 7 dnevni prosvetno-tehnički tečajevi za vodstvo u sokolskim četama ovog matičnog društva, 2-mesečni prednjački tečaj za članove i članice društva, predavanja za vreme nedelje trezvenosti, Strosmajerove, Vidovdanske, 1. decembarske i 17. decembarske — o rođenju Nj. Vel. Kralja — proslava i drugo.

Društvo raspolaže pokretnom i nepokretnom imovinom u vrednosti od oko 300.000 dinara. Ali društvo ima još i duga u iznosu 45.000 dinara na ime izgradnje svoga doma.

Posle primljenih izveštaja usvojen je predlog kandidacionog odbora da se predloži župi za imenovanje nove društvene uprave. Prema ovome predlogu društva je uprava, s malim izmenama ostala ista, i to: starešina Stevan Nikolajević, industrijalac; zamenik starešine Vojta Pešić, pukovnik; tajnik Kajetan Pavletić, inžinjer; predsednik prosvetnog odbora dr. Tihomir Protić, lekar; načelnik Đorđe Manojlović, nastav. gimnazije; zamenik načelnika Aleksa Makšević, činovnik; II zamenik Radovan Jazić, činovnik; načelnica Olga Ilić, činovnik; zamenik načelnice Deska Koska; referent za čete Đoka Popović, sreski veterinar; statističar Bogić Stanković, apotekar; blagajnik Mile Budimović, knjižar; gospodar Vasa Popović, inžinjer; 10 članova uprave; 10 zamenika; 3 revizora, 3 zamenika; 5 članova suda časti i 3 zamenika zastupljeni iz svih slojeva građanstva Kruševca.

RAVNA REKA. — Na dan 28. decembra 1933. god. održalo je Sokolsko društvo u Ravnoj Reci svoju treću redovnu glavnu godišnju skupštinu.

Brat starešina M. Oberster otvorio je skupštinu pozdravnim prisutnu braću i sestre i pročitao poslanicu Saveza. Brat načelnik Aca Dimitrijević, održao je opširan govor »O osnovnoj ideji Sokolstva i kakva je dužnost pojedinih sokolskih funkcionera«.

Posle govora prešlo se na podnošenje godišnjih izveštaja, koji su saslušani s puno pažnje. Iz njih se je videlo, da je uspeh prosvetnog i tehničkog odbora bio priličan, ali ne i sasvim zadovoljavajući. Posle kraće diskusije po vodnom podnetih izveštaja, primljeni su, i prešlo se na biranje nove uprave, koja je sastavljena ovako: starešina ing. Ljubomir Brusin, zamenik ing. Bora Miladinović, tajnik Dobri Popović, načelnik Aleksandar Dimitrijević, zamenik Ladišlav Irig, blagajnik Stanoje Stanojević, statističar Branko Lončar, načelnica Anka Gavrilović. Revizori: Oberenber Miloš, Vukašin Nikolić, Stanko Šikovec. — Sud časti: ing. Velimir Petković, ing. Alojz Novak, Pavle Grum. Prosvetni odbor: prosvetar Boško Lazarević, članovi: Stojan Nikić, Dragoljub Marković, Srdoljub Nikolić, sestre: Slavka Tomić, Mira Oberster, Slavka Apostolović, i dr. — Upravni odbor: ing. L. Nikolić, Đura Apostolović, Milosav Obradović, Blagoje Marković, Boža Šaranović, ing. Petar Suslov i dr.

Župa Mostar

AVTOVAC. — Nova Sokolska četa Krstac. Na dan 11. februara osnovana je Sokolska četa u Krscu-Golija, u koju je odmah upisano 60 članova od kojih je 30 trezvenjaka i 35 vežbača. Za starešinu čete izabran je brat Jovan K. Kankaraš. Svi članovi su uplatili upisninu i članarinu najmanje za pola godine. Članovi su jednoglasno usvojili predlog, da se uputi telegram SSKJ, što je aklamacijom usvojeno. U ime župske uprave skupštinu je pozdravio delegat br. Derencin, koji je bio srdačno aklimiran.

Delegati društva Avtovac braća: Maljević, Đurić, Pašić i Šiljepević bili su prisutni osnivanju ove čete.

Izabrana uprava Sokolske čete garantuje, da će ovo biti jedna od najboljih naših četa.

BIJELA. — Sokolska četa u Bijeloj priredila je dne 10. februara vrlo uspešno pokladno selo (zabavu). Selo je održano u prostorijama narodne osnovne škole. Bilo je oko 150 posetilaca s područja čete, a ispred matičnog društva Konjic 10 članova. Na zabavi je vladalo odlično raspoloženje i prava sokolska sloga. Pored igranja narodnih kola i pevanja narodnih pesama priredena je i mala guslarska utakmica, na kojoj se natecalo 8 članova čete. Najbolji guslar predložio je od strane čete za nagradu župi u Mostar.

KONJIC. — U prostorijama Sokolskog doma u Konjicu održao je dne 9. februara poznati i odlični stručnjak br. Lav Bajko, kao izaslanik Ministarstva poljoprivrede, vrlo uspešno predavanje o peradstvu.

Tom prilikom izabran je akcioni odbor za osnivanje peradarske udruge za srez Konjički, a u svrhu poboljšanja kvaliteta i oplemenjivanja peradi.

KONJIC. — U smislu zaključka donešenog na zadnjoj tromesečnoj sednici sokolskih četa društva Konjic otpočelo se je s održavanjem 2—3 dnevnih poljoprivrednih tečajeva kod sokolskih četa.

Takav prvi tečaj održan je dne 6 i 7. februara u sokolskoj četi Donje Selo po izaslanicama društva Konjic, koji su održali vrlo poučna i uspešna predavanja i to: brat Mile Musa, sres. agronom, o voćarstvu. Brat dr. Maks Kozinc, sres. veterinar, o stočarstvu i stočnim zarazama. Brat Sofo Avdo, načelnik društva, o higijeni na selu i značenju sokolskih četa, te brat Dizdarević Atif, prosvetar društva, o istoriji Sokolstva.

Slični tečajevi održaće se i kod svih ostalih četa.

KONJIC. — Župski prednjak iz Mostara, brat Ivan Sedlaček, održao je u sokolani društva Konjic 7-dnevni tečaj za vežbe članova svih kategorija društva i članova sokolskih četa, koje su određene za sokolske sletove u Sarajevu i Zagrebu.

Tečaj je uspeo, a pohađali su ga svi članovi i članice društva, te po 2 vežbača iz svih sokolskih četa. Povedena je akcija, da se prijavi i što veći broj članova — starije braće, koji će sudelovati na obim sletovima s posebnim za njih određenim vežbama.

Oglas jevtinbe

Za izvajanje TESARSKIH radnja oko podizanja Sokolskog sletišta u Zagrebu raspisuje ovime Sokolska župa Zagreb jevtinbenu raspravu putem pismenih ponuda za subotu, dne 3. marta 1934. godine u 18 sati, koja će se održati u uredskim prostorijama Sokolske župe u Zagrebu, Gajeva ulica broj 3/II. kat.

Poblizi uveti, kao i nacrti stoje interesitima na uvid za vreme uredovnih sati u poslovnicu Građevinskog oteška Sletskog odbora Sokolske župe Zagreb, Masarykova ulica 1/IV. kat.

U Zagrebu, 15. februara 1934.

Pretsednik Sletskog odbora Sokolske župe Zagreb

Dr. OTON GAVRANČIĆ, v. r.

45-1

METKOVIĆ. — Godišnja skupština Sokolskog društva bila je 28. januara o. g. uz sudelovanje velikog broja članova. Kao delegat br. župe Mostar skupštini je prisustvovao brat Marčić, dir. gim. u Mostaru.

Starešina društva br. dr. M. Koščina otvorio je skupštinu pozdravnim govorom u kojem je pokazao rad društva u prošloj godini, zaustavivši se naročito u pitanju odnosa mesnih škola (osnovne i građanske) prema Sokolstvu, te na pitanju sokolskih četa, što je označio kao najvažniju zadaću i za novu društvenu upravu. Nakon toga br. prof. Marčić lepih sokolskim govorom istakao je s nekoliko primera, što sve može da učini velika sokolska svest po siromašnim dalmatinskim selima. Naročito je pak prikazao uspešno osnivanje i delovanje sokolskih četa u imotskoj krajini. Naglasio je, da je budućnost Sokolstva u sokolskom selu, pa je pozvao prisutne na osnivanje sokolskih četa.

Zatim su pojedini funkcioneri društva podneli svoje izveštaje, koji su primljeni sa zadovoljstvom, jer pokazuju znatan napredak društva u prošloj godini.

U izveštaju br. blagajnika naročito je i s negodovanjem zapažena stavka o visini mesečne najamnine, koju je društvo prisiljeno da plaća za samu vežbaonicu. Primljen je proračun, a zatim aklamacijom izabrana nova uprava sa starešinom br. dr. M. Koščinom na čelu. Uz par izmena izabrana su braća iz starog odbora.

Nakon zaključnog govora brata starešine, koji je naglasio veliko značenje sokolske ideje u našem nacionalnom i državnom životu, te njegova apela na članstvo radi ispunjavanja sokolskih dužnosti, skupština je zaključena.

Župa Novi Sad

ZEDNIK. — Sokolska četa Kol. Zednik održala je svoju godišnju skupštinu 11. februara u prisustvu velikog broja članova. Skupštini je otvorio starešina čete, brat Volić Drago i pozdravio prisutne. Zatim je izneo veliki napredak u moralnom, tehničkom

i materijalnom pogledu. Iscrpne izveštaje podneli su načelnik i blagajnik. Iz izveštaja, koji su primljeni bez prigovora, moglo se zaključiti, da je stara uprava bila na visini svoga zadatka. — Zatim je data razrešnica staroj upravi. Izabrana je nova uprava, koju uglavnom sačinjavaju svi članovi stare uprave: Volić Dragomir, starešina; Milanović Z., zamenik; Galović A., tajnik; Morača J., blagajnik; Vučković R., načelnik; Husalić J., Šipovac N., revizori.

Župa Osijek

ANDRIJAŠEVCI-ROKOVCI. — Sokolska četa Andrijaševci-Rokovci priredila je 11. februara 1934. Strosmajerovu proslavu. Prva točka bila je deklamacija »Vizija« od D. Domnjanica. Iza toga je održao predavanje o Josipu Jurju Strosmajeru, brat prosvetar. On je u svom predavanju izneo život i rad biskupov, a osobito se osvrnuo na rad biskupov za narodno jedinstvo. Posle predavanja nastupili su sa svojim vežbama: članovi, muška i ženska deca. Iza vežbe odigrali su članovi Sokolske čete igrokaz »Seljaci u gradu«, koji je dobro uspeo, jer je odigran s mnogo volje i razumevanja. Prostorije, u kojima se je održala proslava, bile su sasvim pune.

BROD-BRDO. — Sokolska četa Brod-Brdo održala je 11. februara Narodno veče. Prikazane su bile slike iz seljačkog života i to: runjenje kukuruza, prelo, poselo, večer u seljačkoj kući i žetva. Slike, koje su vanredno uspele, prikazale su članice i članovi čete. Naročito su bile živopisne prelo i žetva. Slikovita narodna nošnja i pevanje dale su slikama potpuni izraz. Posle programa bila je igranka.

Poset bio je vanredan, naročito je bilo mnogo seljaka, pa je moralan uspeh vrlo velik.

NAŠ BREZNICA. — Sokol. četa održala je svoju I. glav. god. skupštinu dne 15. januara 1934. u 2 časa posle podne. Izaslanik matičnog društva Našice br. Nad Nikola.

Skupštinu je otvorio brat Jerneje Josip, starešina, pozdravivši prisutne, a zatim su svi funkcioneri dali svoj izveštaj. Nakon opširnog izveštaja braće tajnika, prosvetara, načelnika, načelnice vidi se, da je bio u 1933. g. rad u svakome pogledu aktivan. Posle ovih izveštaja br. Nad Nikola, dao je novih pobuda za daljni rad. Posle izveštaja revizionog odbora data je razrešnica starom odboru i prešlo se na izbor nove uprave, u koju su birana sledeća braća i sestre: starešina: brat Jerneje Josip, prometnik; zamenik: Vjekoslav Vidaković; tajnik: br. Grinvald Leo, trgovac; prosvetar: s. Jelica Balog, učiteljica; načelnik: br. Balog Josip, učitelj; načelnica: s. Urban Ljubica, učiteljica. Revizori: br. Kubica Stjepan, stolar, i Bošnjaković Pavo, lugar. Blagajnik: br. Petručić Alojz, priv. činovnik.

NAŠ BREZNICA. — Diletanska sekcija Sok. čete u Naš. Breznici priredila je dne 11. februara 1934. »Pokladno veče« sa sledećim programom: 1) Deklamacije — solo scene. 2) Vitka linija, šala u 1. činu. 3) Kod doručka, šala u 1. činu. 4) Ljubav pod maskom. 1. čin u karnevalu. 5) Dve narodne pesme.

Posle programa bila je veselica. Sve točke izveli su Sokoli i Sokolice.

Moralan uspeh bio je odličan, a materijalan dobar.

PRIDVORJE. — Dne 14. februara održali smo našu III. glavnu skupštinu. Prisustvovali su delegati društva Đakovo: braća Carević Marijan i Kalman Slavko, te 21 član i 10 naraštajaca ove čete. Skupštinu je otvorio brat starešina Sloce Josip, te je kratkim, ali jezgrovitim govorom naglasio svrhu Sokolstva. Zatim je pročitana poslanica Saveza, nakon čega su čitani izveštaji pojedinih funkcionera, a konačno, nakon podeljene razrešnice starom odboru, izabrana je ova nova uprava: starešina Sloce Josip, zamenik Vuković Šimo, prosvetar Mihal Marta, načelnik Geber Tama, zamenik načelnika Ber Antun, načelnica Mihal Marta, tajnik Rogoz Milivoj, blagajnik Mihal Miroslava; revizori: Krnić Jakov i Vrgić Ivo. Nakon izbora zahvaljuje br. Sloce u ime nove uprave na poverenju, te uz poklike Nj. Vel. Kralju i Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru, završuje skupštinu. Odmah nakon skupštine pristupilo je 6 novih članova u četu.

Župa Sušak-Rijeka

BAŠKA. — Sokolsko društvo u Baški priredilo je 10. februara kostimirani ples u znaku licitarskog sreća. Mnogo članova i članica u krasnim narodnim nošnjama iz okolice Zagreba davalo je priredbi osobiti čar. I poset i materijalni uspeh iznad svakog očekivanja. 13. februara pak u tri sata po podne bila je u »Hotelu Velebit« improvizirana zabavica za sokolsku decu i naraštaj također u narodnim

nošnjama. Uz svirku klavira, gramofona i pevanjem provede deca nekoliko ugodnih časova, a bijahu i podvorenja kavom i slatkišima. U ugodnom raspoloženju završimo pokladne dane, da se ponovno bacimo na novogodišnji sokolski rad.

KRK. — Dne 10. februara uveče održano je ovde vrlo uspešno sokolsko plesno veče, vrlo dobro posećeno. Mnoge sestre i gospode bile su obučene u lepe otočke nar. nošnje, što je ovoj priredbi dalo naročiti karakter i kolorit. Da bi se isti što više izrazio, pored gradske glazbe, sudelovali su ovom plesu i domaći »sopci« (svirači sopela, narodnih otočkih instrumenata), uz čiju su svirku izvođene nar. »bodulske« (otočke) igre. Tom prilikom izvele su sestre i braća i »češku besedu«. Među brojnim posetiocima zapaženi su naročito gosti Sok. društva iz Vrbnika i Aleksandrova.

Župa Šibenik-Zadar

ROGOZNICA. — Naše društvo priredilo je za ove pohladne sezone nekoliko uspešnih zabava. Među najuspešnije spada veliki društveni ples, koji je održan 21. januara. Svečana akademija za dan 4. februara, prigodom Strosmajerovog praznika, koja je bila odlično posećena, predvela je diletanska sekcija dva uspešna komada »Jazavac pred sudom« od P. Kočića, i »Seljaci u gradu«, od N. Kosa.

13. febr. Sokolsko društvo predvodilo je sa svojom muzikom karnevalsku povorku, a u veče priredilo je veliki krobuljni ples, koji je uspeo iznad svakog očekivanja.

MANDALINA. — U ovom društvu uredio se je prosvetni odbor od sledećih: Kramarić Ivo, prosvetar; Jambrović Ivo, tajnik; Vlahović P. Ante, izvestitelj za štampu; Čatlik Niko p. M., knjižničar; članovi: Brana Marija, Despot Marija, Kovač Frano i Vlahović Ratibor. Odbor se ozbiljno prihvatio rada: redovito se drže nagovori pred vrstom i predavanja. Za svaku je kategoriju, određena sestra ili brat. Svi su držali propisane govore, a brat Vlahović A. predavanja o Sv. Savi i biskupu Strosmajeru. Održano je, netom nastanu zgodna vremena, da se prirede izleti s decom i naraštajem. Biće spojeni s poukom, zabavom i vežbanjem. Prosvetni odbor vodi i pozorišne poslove.

Da se ugodni mladeži, priredilo je društvo sokolski ples u kavani Evropa. Ples je ispao strogo društveno-familiarno u najboljem redu, veselju i na zadovoljstvo svih prisutnih.

Župa Tuzla

DOBOJ. — Prilozi za gradnju doma. Za gradnju Sokolskog doma u Doboju priložiše: Milan Brčić Jeluh Din 80[—], Rade Jokanović, Bileća, Din 10[—], Jugosl. Solvay Tvornica D. D. Lukavac Din 5000[—], Trgovačko udruženje u Doboju Din 1000[—], Sokolska četa Boljanić Din 1000[—], Alfred Vrhovsky Din 200[—], dr. Izudin Džananović Din 200[—], Ivan Starčević Din 300[—], Osoblje Pošte Doboj Din 404[—], Železnička ložionica Doboj Din 1285[—], Železnička radionica Ušora Din 1542[—], Članovi odbora Sokolskog društva Din 1230[—], Aeroklub »Naša krila« Doboj, Din 1500[—], Udruženje Jugosl. nac. željezničara Doboj Din 1500. Do sada sakupljeno je Din 103.000. Darovateljima hvala! Prilozi se primaju. Sa gradnjom doma otpočinj se ove godine. Ček račun br. 5483.

SKUGRIĆ. — 10. februara priredila je novoosnovana Sokolska četa u Skugriću svoju prvu zabavu, koja je u moralnom i materijalnom pogledu vrlo uspešna.

Za ovo kratko vreme Sok. četa u Skugriću istupila je u Gradačcu, zatim u Tolisu, te sada na zabavi, a uz vežbe članova vidi se da su vođeni sigurnom rukom.

Na zabavi je bila publika veoma oduševljena pozor. komadom »Stari Kralj«, te šaljivim monologom »Mićun u vojsci«, koju je izvodio brat Vitomir Nikolić.

Ova mlada četa pod vodstvom brata Vit. Nikolića obećaje vrlo lepu budućnost, te se nadamo, da će se Sokolstvo u okolnim selima razviti i proširiti, a da će Skugrićska četa služiti za primjer.

Župa Užice

VIŠEGRAD. — Osnivanje Sokolske čete u selu Mededi. U malenom seocu, u pitomom Mededi, što leži na pruzi Višegrad-Sarajevo, raširila se je neopisiva ljubav za Soko. Staro i mlado, malo i veliko želi da stupi u sokolske redove.

Na poziv brata Rada Žugića, gostioničara iz Medede, višegradsko društvo izaslalo 4. febr. 1934. braću: Boža Popovića, načelnika, i Abdusela Abdulahovića, prosvetara, da provedu organizaciju čete. U najvećem raspoloženju i oduševljenju upisalo se je preko 60 članova. Nakon upisa brat

Popović je razjasnio organizaciju Sok. četa, a brat Abdulahović održao je govor o ideji i imenu Sokola.

Napokon je izabrana sledeća uprava: starešina brat Huso Bijedić; zamenik brat Ljuban Krmanović; sekretar brat Ibro Gaćanin; blagajnik sestra Ruža Popović; prosvetar brat Fehim Vejzović; načelnik brat Rađe Žugić; odbornici braća: Anton Vlašić, Fehrat Jašarević i Rašid Gegić.

Ova je četa kao kita šarenoga cveta, ukličena od braće svih triju vera. To nam je naročito milo, jer su sva braća duboko uverena, da Sokol poštuje svačije versko osećanje.

NOVA VAROŠ. — Posle uspeha oko izgradnje doma, ovo mlado društvo, koje živi u jednom od najsiromašnijih krajeva naše domovine, bacilo se na osnivanje sokolskih jedinica na selu. Uspelo je, da za kratko vreme, pored čete u selu Debelji, osnuje još dve čete i to u Bistrici i Radijevićima. Da bi uspeh ovih četa bio siguran, ono je održalo peto-dnevni tečaj za članove sokolskih četa, na kome je učestvovalo 6 članova — sa sela, kao još i 4 člana i 2 sestre društva. Pored tehničkog rada, održavana su predavanja na tečaju iz istorije Sokolstva, ideologije i higijene. Predavali su braća: Karamatijević, Černajev, Subotić, Borisavljević i Zekavić. Pored osnovnih znanja iz svih disciplina, koje su predavane, potrudilo se je, da se budućim prednecima dobro obuče i u prethodnim sletskim vežbama na Sarajevu i Zagreb.

Braća i sestre, koji su pohađali tečaj uložili su puno volje u radu i, dostižući, pokazali odlične rezultate. Lepi odblesak od ovoga tečaja već se oseća u svima bratskim jedinicama, jer su tečajci osobito prešli na posao.

Župa Zagreb

BREZOVO POLJE - BRUBANJ. — Dne 11 februara 1934 održala je naša četa svoju III glavnu godišnju skupštinu u prostorijama škole u Brezovom Polju. Skupštinu je otvorio lepim pozdravnim govorom br. Petrović Ilija, starešina čete. Poslanicu bratškog Saveza čitao je prosvetar brat Demarin Viktor. Nakon pročitanih izveštaja braće funkcionera, razrešila je skupština prošlogodišnju upravu, a u novu izabrala sledeću braću: Petrović Ilija za starešinu, Janus Milu za zam. starešine, Demarin Viktora za tajnika i načelnika, S. Gospićevu Danicu za blagajnicu, Petrović Milu za prosvetara i knjižničara, Ličina Đuru i Janus Dušana za revizore.

Na skupštini je donesen zaključak, da se redovni članski sastanci

održavaju svake druge subote uveče, kojom će se prilikom ujedno braći članovima posuđivati knjige iz četne knjižnice.

Posle skupštine održala je uprava izvanrednu sednicu, na kojoj je primljeno u članstvo osmero braće.

KLOSTAR IVANIĆ. — Sokolsko društvo Klostar Ivanić održalo je u nedelju 12 februara izvanrednu glavnu skupštinu. Prisustvovala su 44 člana od 52 svega članstva. Skupštini je predsedao brat dr. I. Dorbolo. Posle njegovog govora prešlo se na izbor nove uprave. Bile su predložene dve kandidatske liste s nosiocima I br. Mr. Šipušem i II br. dr. Dorbolo. Kandidatska lista vežbača odnela je pobjedu tajnim glasanjem sa 30 prema 13 glasova, dok je jedna glasovnica bila prazna. Izabrani su: za starešinu: Mr. Šipuš Drago, apotekar; za zamenika: Kvaternik Valenti; tajnik: Žerjavić Josip; načelnik: Janež Slavko; zamenik: Jurkin Stjepan; prosvetar: Sajko Zvonimir; blagajnik: Frketić Slavko; članovi uprave: Zubatović Nikola, Janež Josip, Bencek Matija, Miškić Vladimir, Pantlić Slavko; zamenici su: Lisac Josip, Drk Đuro. Revizori su Hajdina Franjo, Rukavina Milan i Sušić Marija; zamenici: Canjuga Ivan i Bonjevac Nikola. Sud časti: Glik Robert, Nikšić Ivan i Kitančić Nikola; zamenici: Svajgović Blaž i Hajdina Nikola. Ova lista u glavnom je sastavljena od ljudi slobodnih profesija. Novozabrani starešina brat Mr. Drago Šipuš zahvalio se na poverenju i održao lep govor o sokolskoj dužnosti pozivajući članstvo na daljnji sokolski rad, budući je rad u prošloj godini bio vrlo slab. Nova uprava je garancija za sistematski sokolski rad u Klostar Ivaniću. S ove izvanredne skupštine odaslan je pozdravni telegram bratskom Savezu SKJ.

KRAPINA. — Rad sokolskih četa. Sokolska četa Lepajci: osnovana je tek 19 novembra 1933 sa 57 članova i s ovim odborom: starešina: Bauer Milan, posednik; zamenik starešine: Anhalcer Leopold, trgovac; tajnik: Papeš Stjepan, ratar; načelnik i prosvetar: Finderle Ivan, učitelj; blagajnik: Jagić Dragutin, ratar; revizori: Šostarić Pavao, ratar i Lesko Andro, ratar. — Ova je četa odmah nakon svog osnutka pod tehničkim i prosvetnim vodstvom br. Finderlea Ivana pokazala mnogo člana i aktivnosti. — Već je njihov poset akademije matičnog društva dne 17 dec. 1933 s preko 20 članova dao lepe nade i pokazao veliku volju članova te čete. Dne 10 februara o. g. dala je ova nova četa svoju prvu akademiju, koja je u moralnom i materijalnom pogledu upravu

odlično uspeła. Na njoj su nastupili pod vodstvom br. Finderlea i ss. Finderle i Pavlečić u telovežbačkim točkama, deklamacijama i jednoj veseloj igri uz sudelovanje vojne glazbe iz Varaždina članovi, te muška i ženska deca. Osobito je uspeła vežba s puškama muške dece. Sve su točke programa izvedene vrlo dobro i dale su upravu iznenađujući rezultat.

Sokolska četa u Zaboku: imala je da prebrodi mnoge poteškoće, koje su joj ugrožavale ne samo prosperitet nego i opstanak. Da ne likvidira i da sačuva kontinuitet rada nastojanjem matičnog društva i podvostručenom poštivanju braće prosvetara Rud. Borovčaka i tajnika Cerovec Ivana ograničila se je sa radom sa sokolskom decom i prosvetnim radom. Ove godine radi se na podignuću društvenog doma uz pomoć banovine i Saveza. Dne 4 februara o. g. dala je četa uz sudelovanje oko 70 pripadnika čete i 80 građana u moralnom pogledu odlično uspeła akademiju u proslavu Strosmajerova dana s predavanjem br. Rudolfa Borovčaka, dvoglasnim pevanjem pesama: »Naša prava«, »Bežimo — tecimo«, »Sijaj, sijaj, solncece« i »Jagar pa jaga«, deklamacijama J. J. Strosmajer »Tebi«, »Neumrlom Strosmajeru« i igrokazom »U slavu Strosmajera«.

Četa u Začretju. Na području ovog matičnog društva prva je osnovana četa u Začretju. Ona je iz početka bila vrlo aktivna i dala je upravu odličnih rezultata svog rada. Prigodom svog poseta Hrv. Zagorju Nj. Vel. Kralj je lično prisustvom uzveličao jednu vežbu i nastup ove čete. Prošle je godine u neke ova četa postala nešto neaktivnija, no u koliko svi znaci ne varaju ima nade, da će ova četa ove godine i opet proraditi i postati aktivna i ponos sokolskog sela, kako je bila i pre. Po stanju od 21 januara 1934 broji četa 50 članova i 7 članica. Dne 2 februara o. g. održana je glavna skupština, na kojoj je uz neke iznimke izabrana u upravu stara uprava s ovim članovima: starešina: Blazinić Petar, ratar; zamenik: Čizmek Franjo, ratar; tajnik: Golec Viktorija, učiteljica; blagajnik: Mišak Ivan, brijač; načelnik: Vidović Mirko, učitelj; prosvetar: Davidović Petar, školski upravitelj; revizori: Kuhar Anđela, Davila Slavko.

Četa Svedruži. Dne 12 nov. 1933 osnovana je četa u Svedruži (općine Petrovsko) inicijativom mesnog učitelja u Svedruži br. Kovačića Josipa. Četa je odmah prigodom konstituiranja brojala 41 člana. U upravu su izabrana ova braća: starešina: Hriberski Andrija, ratar; zamenik: Zajec Domi-

nik, ratar; tajnik i blagajnik: Šereg Ivan, općinski blagajnik; načelnik i prosvetar: Kovačić Josip, učitelj; revizori: Makar Stjepan, ratar, Šereg Dominić, ratar. Odbornici: Makar Franjo, ratar, Sanjag Milan, ratar. Ova je četa vrlo marljiva.

Četa Skarićevo. Nakon neuspelog pokušaja još u decembru 1933 osnovana je 14 jan. 1934 nastojanjem učitelja Kovačića Srećka četa u Skarićevom (općine Petrovsko). Četa je na dan osnutka brojala 33 člana i 6 naraštajaca. Četa ima 20 vežbača, koji su već pre osnutka čete počeli s vežbama za zagrebački slet. Vežbači imaju puno volje i ljubavi za sokolsko delo. U upravu čete izabran je sledeći odbor: starešina: Golub Stjepan, ratar; zamenik: Jurman Zvonko, ratar; tajnik i prosvetar: Kovačić Srećko, učitelj; načelnik: Kozina Ivan, radnik; blagajnik: Mirt Zvonko, posednik. Odbornici: Krog Lacko, ratar, Vinski Slavko, ratar. Osim tehničkog rada, stavila je ova četa u svoj radni program u prvom redu organizaciju glazbene sekcije s tamburaškim zborom i fanfarom.

Četa Brezovica-Podgaj. 28 januara o. g. održana je konstit. skupština u Sokolskom domu Ljudevita Gaja u Krapini za osnutak Sokol. čete Brezovica-Podgaj (općine Petrovsko-Durmanec). U četu se je upisalo 43 člana. Osnovana je posve samostalno inicijativom samih seljana preko br. Leljaka Ljudevita. U upravu je izabran ovaj odbor: starešina: Leljak Ljudevit, ratar; zamenik: Presečki Stanko, ratar; tajnik: Dunaj Dragutin, ratar; blagajnik: Leljak Dominik, ratar; prosvetar: Bakliža Milovan, student; načelnik: Bajcer Josip, obrtnik; pročelnik glazbene sekcije: Miljan Vjekoslav, obrtnik; revizori: Mužar Stjepan, ratar i Presečki Ignac, ratar. U odbor su ušli kao prosvetar, načelnik i pročelnik glazbene sekcije braća od matičnog društva. Ova četa nema prostorija za vežbe, pa su se odlučili da uz velike žrtve prevlađivanja dalekog puta dolaze u Krapinu u prostoru Sokolski dom na vežbe, što oni dosad uzorno izvršuju i tim opravdavaju nade, koje se u njihov sokolski rad polažu. Četa ima već organizovanu fanfaru pod pročelništvom br. Miljana Vjekoslava.

Četa Radoboj. Jedino od sela u srezu krapinskom bilo je selo Radoboj organizovano u bivšem Hrvatskom Sokolu. Još 1931 bila je tamo osnovana Sokolska četa no ona je ubrzo morala likvidirati. Na poticaj matičnog društva i nastojanjem učitelja Klarića osnovan je odeljak sokolske dece. Dne 2 dec. 1933 održana je konstitutivna skupština radi ponovnog organiziranja čete. Starešinom je izabran br. Broz, a tajnikom br. Humljak. Ima nade, da će ova četa ove godine, kad matično društvo u Krapini pa potom i br. čete čekaju ogromni zadaci, koji se samo najaktivnijim radom mogu izvršiti, poraditi i odgovoriti očekivanjima, koja se u nju polažu.

Četa u Petrovskom. I četa u Petrovskom postoji već od 1931 god., no što zbog neimanja prostorija kao i prednjaka nije ni ova četa kao ni ona u Radoboj došla do izražaja. Da se nekako sačuva kontinuitet te čete osnovan je i tamo prošle godine odeljak sokolske dece pod vodstvom učitelja. Ove godine treba da i ova četa stane uz bok ostalim mladim četama na području matičnog društva Krapina svojim agilnim radom.

STARO PETROVO SELO. — Skupština je održana u nedelju, 4 februara, na kojoj je izabran ovaj novi odbor: starešina: Kramarić Stjepan, zamenik starešine: Kral Josip, tajnik: Radovanović Bora, blagajnik: Juzbasić Ilija, načelnik: Radovanović Bora, zamenik načelnika: Pekal Josip, prosvetar: Radovanović Bora; revizori: Radular Dušan i Mašek Stanislav. Kao društveni delegat prisustvovao je br. Vučković Đura iz Nove Gradiške.

Četa je i pored ometanja sa strane sokolskih protivnika uspešno radila, a ove se godine sprema u većem broju na slet u Zagreb.

OKUČANI. — Sokolsko društvo Okučani održalo je svoju redovnu godišnju skupštinu 11 februara t. g. Odziv članova bio je dobar. Revizijski odbor razrešio je bivšu upravu dužnosti i prešlo se na izbor nove uprave. Nova uprava izabrana je s nekim manjim izmenama od bivše uprave. Za starešina ostao je bivši starešina. Skupština je prošla u najboljem redu.

OKIĆ. — Četa Sv. Martin pod Okićem održala je svoju glavnu godišnju skupštinu 28 januara u prisustvu mnogobrojnog članstva. Iz izveštaja vidi se, da je četa, koja je osnovana 1930 god., lepo radila. Tokom 1933 god. održana su mnoga predavanja i tri akademije. Članovi vežbači prisustvovali su i pokrajinskom sletu u Ljubljani. Posle izveštaja biran je sledeći novi odbor: starešina: Šoić Vinko, zemljoradnik; zamenik starešine: Žitković Janko, zemljoradnik; tajnik i načelnik: Kaurić Ljubica, učiteljica; blagajnik: Tomašković Janko, zemljoradnik; načelnik: Razum Mijo, zemljoradnik; prosvetar: Bradić Milan, učitelj, te ostali odbor.

Najbolje tambure

te majstorske gitare i mandoline uz jamstvo preporuča čuvena rukotvornička tambura

STJEPAN M. GILG

SISAK br. 36 — Jugoslavija

Nabavite novi ilustrirani cijenik tambura, kojeg svakome na zahtev šaljem badava. Odlikovan sa 3 zlatne kolajne i diplome.

41-2

Sve sokolske i lakoafletske potrepsine

Za igranje odbojkom: lopte, mreže, stupove

Za laku atletiku: koplja, diskusi, kugle, motke za skok, training odijela, majice, sprinterice

Za table Tennis: rakete, loptice, mreže, stupove

najpovoljnije nabavljate kod

Prve jugoslovenske industrije sportskih potrepsina

M. DRUCKER, ZAGREB, ILICA 39

Filijala BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 35

(Pasaž akademije nauke)

Zatražite besplatne cjenike! • Domaća Industrija!

43-1

KLIJEJE
vseh vrst fotografijah
ali risbah
izvrsne
najsolidnejše

KLIJARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 3

40-9

MEDUNARODNA ŠPEDICIJA
GUSTAV BRELIĆ
POMORSKA AGENTURA
Brzljavi: BREG
SUŠAK, MASARYKOVO ŠETALIŠTE 5/I
Telefon interurban 23
Pošt. pretinac broj 134
Tekući račun:
Hrvatska banka d. d.

Preporučamo turške, koje oglašuju u Sok. glasniku:

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.
SUŠAK

Redovita parobrodska služba u svim pravcima jugoslovenskog primorja i Jadranskog Mora, za Dalmaciju, Albaniju i Grčku
JEVTINA TURISTIČKA PUTOVANJA
10-11 dana za Dalmaciju i Grčku
6 dana za Dalmaciju
Uključiv hranu i krevet na brodu
udobni putnički parobrodi — dobra kuhinja — prvoklasna podvorb
Tražite prospekte!

Upute daje Jadranska plovidba u Sušaku, sve njezine agencije i svi veći putnički uredi u tu- i inozemstvu

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditelje Vam izdala Učiteljska tiskarna: Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica štev. 44

UČITELJSKA
TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

30-8

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj (sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vadiateljske izpite (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. — Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: Baton i boks

Jugoslavenska Sokolska Matica
LJUBLJANA, NARODNI DOM
Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13837